

Salezijanska Poročila.

Glasilo salezijanskih sotrudnikov.

* Turin - Via Cottolengo, 32 *

VSEBINA: Sotrudnikom	29	Pobožnost do Marije, pom. kr.	46
Razširjajmo dobro berilo	30	Milosti	47
Preventivni sistem vzgajanja, II	31	Češčenje presv. Jezusovega Srca:	
Življenje don Boska (dalje)	33	a) Trpljenje	48
Namen salezijanskih shodov	36	b) Češčenje v mesecu aprilu	48
Odpustki salez. sotrudnikov	37	c) Nove častivke in častivci	48
Iz salezijanskih misijonov:		d) Sam	49
a) Srednja Patagonija in Ognjena zemlja	38	Pogosto sv. obhajilo bolnikov	49
b) Matto Grosso	43	Pogled po svetu	49
c) Jamaika	45	Življenje Savia Dominika	51
		Nekrolog	52

Mnogospoštovani sotrudniki in sotrudnice!

veseljem pozdravljam napredek, katerega opazim pri cenjenih slovenskih sotrudnikih in sotrudnicah. Z radostjo čujem o blagohotnosti, katero izkazuje don Boskovim sinovom na slovenski zemlji, zato pozdravljam slovenska „Salezijanska Poročila“ in jih podajam v izkaz največjega spoštovanja in globoke hvaležnosti. Marija Pomočnica naj poplača Vaš trud in naj Vas navdušuje tudi v prihodnje, da bo z Vašo pomočjo zavod rasel in se razširil, in da bo kmalu dovršeno ono svetišče, kjer bo Pomočnica kristjanov delila milosti: svetišče, ki se bo smelo imenovati „svetišče slovenskih sotrudnikov in sotrudnic,“ ker z Vašo pomočjo se je začelo in z Vašo pomočjo se bo tudi izvršilo.

Blagoslov Marije Pomočnice naj spremlja novi list, salezijanski zavod in vse velespoštovane slovenske sotrudnike in sotrudnice!

Z najodličnejšim spoštovanjem zagotavlja vsakdanji spomin pri sv. daritvi

ponižno udani v J. Kr.

Duh. Mihael Rua.

RAZŠIRJAJMO DOBRO BERILO.

TISK ni slaba stvar, toda slaba postane, kadar ga človek zlorablja. Tisk je potreben, in katoličani morajo skrbeti, da ga pridno razširjajo.

Nasprotniki sv. cerkve dobro poznajo, koliko lahko dosežejo s slabim tiskom, zato se neumorno bojujejo zoper dobro berilo. Posnemajmo tudi mi naše nasprotnike in razširjajmo dobre knjige.

„Zadostovalo bi imeti pošteno časopisje,“ tako je pred nekaj leti pisal francoski list „La Croix,“ in vlada bi spoštovala pravico. Dajte dobrega čtiva mestu, kjer so voditelji slabi,... in morali se bodo podvreči in spremeniti življenje.“

Kardinal Pie je pisal: „Naj bo narod še tako pobožen in vdan sv. cerkvi, v tridesetih letih, ako prebira pogubno časopisje, postane brezbožen, skupščina vstašev.,,

Ko so na Francoskem prosili ministra, da bi neko zadevo predlagal v zboru, je odgovoril: „Jaz bom govoril, a bolje bi bilo, da bi o tem govorili časopisi. Ali ste videli, kako dolgo se je vleklo ono vprašanje? Zadostovalo je, da se je oglasil časopis, in bilo je rešeno.“

Ni vredno, da bi se še nadalje mudili z dokazi: tisk ustvarja in razdira mnenja, je gospodar sveta, voditelj k dobremu ali slabemu.

Da bi katoličani pripisovali tisku ono

veljavo, ki jo zasluži z ozirom na čas in na zdanje potrebe, bi zginila z zemlje ona nebrižnost, ki toli škoduje človeški družbi. Po pravici kliče kardinal Capcelatro: „Blaženi dan, ko bomo videli katoličane prihiteti na pomoč z dobrim čtivom; ta dan bo začetek krščanske in nравne vzbuje, katere pričakujemo vsi, in, če Bog dà, bo kmalu prišla.“

O da, naj pride kmalu! Medtem pa, dragi sotrudniki in sotrudnice, razširjajte pridno dobro berilo. To je bila želja ustanovnika sal. družbe, don Boska, ki je sredi obilnega opravlja vedno pisal in se z dobrim tiskom zoperstavljal nasprotnikom. Isto je priporočal svojim sinovom in gorečim sotrudnikom. Svedok njegove želje so velike tiskarne, katere je odprl po širnem svetu, da neprestano tiskajo in razširjajo dobro berilo.

Berite pa tudi naš novi list in ga razširjajte med svojimi znanci.

Kardinal nadškof solnograški je dne 18. marca 1900. pisal, da je don Bosko s svojim zgledom navdušil in poučil nele bližnje osebe, marveč tudi daljne dežele, in to s pomočjo „Salezijanskih Poročil.“ — Naj bo tedaj novi list zvesti spremljevalec slovenskih sotrudnikov, modri svetovavec in pravi prijatelj!

Preventivni sistem vzgajanja.

II. Zakaj ima preventivni sistem vzgoje prednost pred represivnim.

Kdor se uglobi v razne pedagoške spise in natančneje pregleda tudi najboljša dela, se bo lahko prepričal, da način don Boskovega vzgajanja, akoravno se v mnogih točkah strinja z načinom vzgajanja najmodrejših vzgojiteljev, se vendar od vseh očitno razlikuje.

Danes nekateri žele v šolah le znanstveni napredek! Zato pravijo: „Bistrite razum; drugo pride samo od sebe!“ Moralni vzgoji predpostavljajo vzgojo razuma, kakor da bi te dve bili popolnoma različni vzgoji, ne pa bistvena dela prave vzgoje. K temu prav lepo pripomni Uttini, rekoč: „Gotovo je, da je svetloba zelo potrebna, in da brez nje ne vzklije cvetica, ne zraste drevo; toda sama ne zadostuje. Na visokih alpskih slemenih je dosti močne svetlobe, vendar ondi najdeš le sneg in večni led. Če hočeš, da se tvoje oko raduje nad bujno rastjo, moraš iti, kjer se svetloba združuje z gorkoto.“

Tako, če hočemo, da se naša mladina kinča s cvetjem in sčasom rodi zaželjenih sadov, ne zadostuje, da ji bistrimo razum, temveč je tudi potrebno, da ji užgemo v srcu ljubezen do kreposti. To bomo pa dosegli le tedaj, kadar bomo sledili glas, nasvete in zgled Jezusove razsvetljujoče ljubezni.

„Največja spretnost pri vzgoji, — pravi Rollin, — je modra združitev resnosti, ki zadržuje, in ljubeznivosti, ki vabi.“ Že Seneka pripomni, da je potrebno, da učitelj s svojo prijaznostjo od ene strani prikriva in zaduši to, kar je v povelju trdega in ostrega, od druge strani pa s svojo previdno ostrostjo zadržuje lahkomišelnost otroške dobe, ki je v svoji izpremenljivosti docela nezmožna samolastnega vladanja. „To združenje ljubezni in ostrosti, — pravi M. Doupanloup. — ohrani vzgojitelju oblast ter privabi gojence do spoštovanja, pokorščine in zaupanja.“ Don Bosko, čigar vzgajanje je popolnoma na podlagi prave krščanske

ljubezni, pravi: „Vzgojitelj naj skrbi, da ga bodo gojenci ljubili, če hoče, da se ga bodo tudi bali.“

— Ljubezen za ljubezen — pravi že latinski pregovor. In komu je mogoče ne ljubiti mladine? „Mladina — pravi P. Lacordair — je spomlad lepote. Bog, ki je vedno mlad in vedno krasan, nam je hotel v mladosti podariti odsev svoje večnosti. Čelo mladeničevo je kakor solnce božjega obličja in ni mogoče na nedolžnem

Monsignor Fagnano.

obrazu gledati nedolžno dušo, da ne bi čutili zanj neke naklonjenosti, ki je ljubezen združena s spoštovanjem.“

Toda kakor je minljiva telesna krasota prve dobe, tako je tudi v vedni nevarnosti notranja mladeničeva lepota. Najrazličnejše strasti istočasno zasledujejo razvijanje moralne popolnosti, ki bi morala skupno z leti v človeku napredovati. Gorje otroku, gorje mladeniču, na čigar strani ne stoji angel varuh v najbolj nevarnem času njegovega življenja.

Vsakdo ve, da je mladina nepazljiva in lahkomišelnost; zato ne moremo zahtevati, da bi sama hodila po pravi poti, da bi se nikdar ne izpodtaknila, nikdar ne pozabila svojih dolžnosti, da bi

delovala po navodilu notranje izkušnosti. To nikakor ne more biti lastno mladini.

Potrebno je toraj, da se ji kdo pridruži : bodisi oče ali mati v družini, bodisi vzgojitelj v zavodu. In to ne samo zato, da si vzgojitelj pridobi vse zaupanje mladine, da spozna njene potrebe in ji z očetovsko skrbjo zadosti, temveč zato, da jo obvaruje prestopkov in padcev. Te uspehe more doseči le z dobrimi nasveti in s krščansko ljubeznijo.

Na ta način bi se moral krščanski vzgojitelj ravnati po notranjem glasu in onih stvarnih nasvetih, katere rodi ljubezen, potrpežljivost, gorečnost in molitev; brez ljubezni, nas opominja don Bosko, je vsako delo brezuspešno.

Iz tega jasno razvidimo, zakaj zasluži *preventivni sistem* prednost pred vsakim drugim, ki bolj ali manj podoben *represivnemu*, donaša primeroma bolj ali manj slabe posledice. Ne bo pa brez koristi, če nekoliko pretehtamo vzroke, katere je priprosto in modro zapisal don Bosko.

I — Gojenec, katerega se v pravem času opozori, se po storjenem pregrešku ne bo mogel užaliti, akoravno se ga kaznuje, kajti pravočasen opomin je opomin prijateljstva, ki ga varuje in mu nudi priložnost treznega mišljenja. Navadno pa tako ravnanje pridobi srce, da gojenec sam spozna potrebo kazni in je celo želi.

II. — Glavni vzrok je mladostna lahkoživost, ki stori, da gojenec v trenutku pozabi disciplinarna pravila in tudi kazni, s katerimi mu ta prete. Iz tega sledi, da se deček pregreši zoper pravila in zasluži kazen, na katero niti mislil ni in to tem manj v trenutku prestopka, katerega bi gotovo ne storil, če bi ga bil prijateljski glas na to opozoril.

III. — *Represivni način* zamore ubraniti kak nered, toda zelo težko poboljša krivca. Opazujemo pa, da dečki ne pozabijo zlahka prestane kazni in največkrat ohranijo mržnjo in željo oprostiti se jarma in zato krepene po maščevanju. Včasih se dozdeva, da je že vse pozabljeno toda, kdor sledi njihove korake, ta opazi, kako grozni so spomini iz mladosti. Mnogo je takih, ki so se v pozni starosti hudo maščevali vsled kazni, katere so po pravici in po zasluženju morali prestati za časa vzgoje. Lahko pozabijo kazni staršev, zelo težko pa kazni svojih vzgojiteljev. — Drugačen je pa *preventivni sistem*; ta stori iz gojenca prijatelja, da vidi v vzgojitelju dobrotnika, ki ga opozarja, želi njegov blagor,

se zanj trudi in ga varuje neprilík, kazni in sramote.

IV. — *Preventivni sistem* pridobi vzgojitelju srce varovanca ter stori, da bo imel vedno nad njim veliko oblast in ga bo lahko uspešno opominjal ter mu svetoval tudi tedaj, ko bo ta že sam svoj gospodar. Iz navedenih in mnogih drugih vzrokov, menim, ima *preventivni način* vzgoje prednost."

Dotlej don Bosko. Naj bi tudi naši blagi čitatelji sledili ta navodila. Koliko prestopkov bi na ta način preprečili in koliko mladih hudodelnikov obvarovali prepada.

Kadar se gre za vzgojo mladine — je pisal Leon XIII (I) — ni noben trud tako velik, da bi zadostoval. Javne pohvale so vsled tega vredni mnogi katoličani različnih narodnosti, ki so kljub visokim stroškom in z nepresežno vztrajnostjo ustanovili šole za odgojo mladine. Je umestno torej, da posnemamo tako koristne zgledе povsod, kjer jih zahtevajo časovne razmere." Te zelo pomenljive besede in obenem vredne največje pohvale si dovoljujemo obrniti tudi blagim čitateljem naših *Poročil*. In v resnici, blagi sotrudniki, kakšen namen so imele pred vsem doslej vaše neštete dobrote, če ne tega, da obvarujete in ohranite pred prepadom in krščansko odgojite vedno naraščajoče število uboge mladine?

Dovolite toraj, dragi čitatelji, da Vam podamo še druge besede, katere je gori omenjenim pristavil modri papež :

„Naj si pa vsak neizbrisno zapiše v srce, da, če hočemo mladino krepostno vzgojiti, je pred vsem potrebna *domača vzgoja*. Če se bo nežna doba že pri zibeli učila krepostnega življenja in si iz tega ustvarila krščanskih čednosti, tedaj je večinoma zagotovljena rešitev človeške družbe." V dobrem zgledu staršev najdemo končno mogočno oblast nad otroki, obenem pa prijazno vabilo h krepostnemu življenju.

Naj toraj vaš dober zgled, verni starši, in vedno nadzorstvo z vsemi drugimi sredstvi preventivnega vzgajanja pripomore, da dobro in krščansko vzgojite svoje otroke. To je tako vaša prva dolžnost, ki jo imate kot starši.

(I) Enc. *Sapientiae christianae*, De praecipuis civium christianorum officiis Dne 10. januarja 1890.

ŽIVLJENJE DON BOSKA.

XXVIII.

Don Boskova ponižnost — Večerni govor — Delitev darov — Petje — Umivanje nog — Pridige v pogovoru — Duhovne vaje — Sem zgubil grehe.

Kakor skrben oče nad svojimi sinovi, tako je čuval don Bosko nad 1500 dečki, ki so obiskovali oratorij sv. Frančiška in sv. Alojzija. Pri tej veliki skrbi pa ni pozabil malega števila svojih gojencev, katere je vzgojeval v svojem stanovanju. Tem je moral preskrbeti vse: vzgojo, obleko in živež. Zato ga vidimo večkrat med tednom zdaj pri eni, zdaj zopet pri drugi radodarni osebi v mestu.

Ker ni imel sredstev, da bi plačeval pomočnika, moral je don Bosko sam pomagati materi. Delal je dečkom novo obleko, šival staro, žagal in sekal drva, kuril peč, pometal sobe in lupil krompir. Večkrat je v belem predpasniku in s kuhačo v roki stal pri peči in kuhal kosilo. Dečki so se čudili njegovi ponižnosti in ga še bolj ljubili; hodili so krog njega in se zabavali, medtem ko se jim je don Bosko smehljaj in se šalil.

Ta dan se je dečkom zdelo, da sta bili juha in polenta bolj tečni, in trudili so se, da bi storili čast ljubeznivemu kuharju.

— Tu, dragi, vzemi, danes je dobra, je rekel prvemu in mu nalil šalico juhe. — Stori čast kuharju in jej obilo, je rekel drugemu, in ta se je trudil, da bi izpolnil don Boskovo željo.

— Še mesa bi ti dal, če bi ga imel, je pridejal tretjemu. S temi in enakimi šalami je zabaval dečke, ki so se smejali in jedli, ne da bi mislili, kaj imajo v skledi.

Še veliko bolj kot za telesni blagor se je trudil don Bosko za dušno korist svojih gojencev. Od gospodarja do gospodarja je hodil in izpraševal o obnašanju mladih prijateljev. Kadar so bili dečki doma, bil je navadno vedno med njimi. Ko so se zvečer vrnili iz mesta, jin je izpraševal, kaj so videli, kaj slišali, in kakor izkušen zdravnik se je trudil, da bi zamoril slabe vtise, katere so čez dan prejeli v mestu.

Že takrat je don Bosko vpeljal lepo navado večernega govora, ki se je ohranila po vseh salezijanskih zavodih. Po večernih molitvah jim je na kratko razložil kako versko resnico, včasih jim je povedal kratek dogodek ter skušal, da bi

jih oborožil zoper nevarne zmote, ki so se širile takrat med ljudstvom.

Da bi dečke navdušil za lepo obnašanje, je vpeljal med dečki razdelitev darov. Kdor je dobil največ glasov, ta je prejel častno darilo. Razdelitev se je vršila navadno o praznikih. Teden poprej je vsak gojenec zapisal na listek imena onih tovarišev, ki so se mu zdeli najlepšega obnašanja. Med tednom jih je don Bosko izbral šest ali sedem, ki so imeli največ glasov, in te je glasno prebral ter jih častno obdaril.

Velik pripomoček pri vzgajanju je bilo petje, klavir in godba. Ker ni imel učitelja, moral je don Bosko sam poučevati. Medtem ko je poučeval godbo, so se dečki čedalje bolj urili v petju in kmalu so bili sposobni nastopati javno. Don Bosko jih je vodil po turinskih cerkvah in to zlasti v mesecu majniku in o Marijinih praznikih. To je vabilo dečke v oratorij, koristilo je pa tudi ljudstvu, ki doslej še ni nikdar slišalo malih dečkov pevati v cerkvi. Povsod se je začelo govoriti o don Boskovem petju, in kmalu so župniki iz bližnjih vasi vabili o praznikih don Boskove pevce, da so z lepim petjem povzdigali slavnost.

Tudi veliki teden je služil don Bosku, da je povzdignil dečke v pobožnosti. Na veliki četrtek jih je vodil od cerkve do cerkve, od božjega groba do božjega groba. Prišedši pred božji grob, so počastili Jezusa, nato so zapeli pesem o Njegovem trpljenju. Pri čistih glasovih tako žalostne pesmi več oseb ni moglo zadržati solz in iz ene cerkve so jih spremljale v drugo, da so tudi ondi prelivale solze.

Proti večeru istega dne je bilo umivanje nog. Don Bosko je zbral dvanaest najboljših dečkov, da so predstavljali 12 apostolov. Ko so prepeli sv. evangelij, je don Bosko pokleknil ter vsakemu umil nogo in jo poljubil, kakor je storil božji Zveličar svojim učencem; medtem so pa pevci spremljali s petjem ginljivi obred.

Po sv. obredu jih je povabil don Bosko na večerjo. On sam jim je stregel in nosil na mizo. Po večerji jih je obdaril z lepim darom in jih odpustil vesele domov.

Še drugih pripomočkov se je posluževal don Bosko, da bi koristil mladini in je čedalje več privabil krog sebe. Med te pripomočke smemo prištevati pridigo v pogovoru. Don Boskov pomočnik dr. Borel se je vsedel med dečke in se

delal učenca, medtem ko je don Bosko stal na prižnici in mu bil učitelj. Borel je izpraševal, don Bosko odgovarjal. Zdajnzdaj je stavil vprašanje, ki je privabilo pozornost dečkov in kakor bi ne bilo nikogar v cerkvi, bili so tiho in so mirno pričakovali, kako bo don Bosko rešil vprašanje. Večkrat je vprašanje vzbudilo življenje in vsi so se smejali zvitemu vprašanju in potem modremu odgovoru. Ta način poučevanja je bil dečkom vedno priljubljen; zadostovalo je, da jim je don Bosko naznanil, da bo v nedeljo *pogovor*, in gotovo je bila cerkvena polna.

Don Bosko pa je vedel, da med dečki mnogo prepomore dober zgled nekaterih tovarišev, zato je bil z nekaterimi dečki v posebni zvezi. Takih dečkov si je največ pridobil z duhovnimi vajami. Vsako leto je zbral število boljših dečkov in imel ž njimi duhovne vaje. Cel teden so ostali

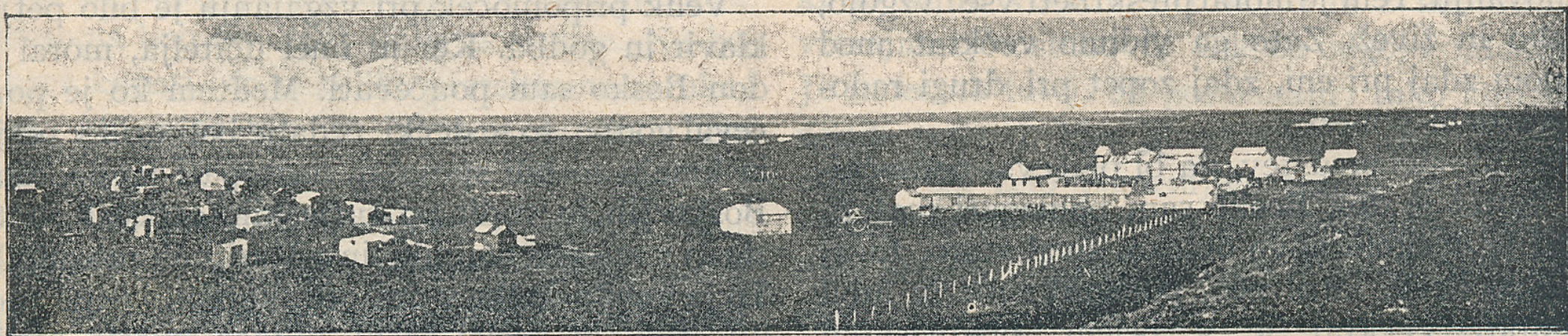
Živahen smeh je nastal med dečki. Don Bosko pa, ki je takoj razumel, mu prijazno reče: — Srečen ti, če si zgubil grehe, in še bolj srečen, če jih več ne najdeš; brez grehov boš prišel gotovo v nebesa.

Deček misleč, da ga don Bosko ni dobro razumel, pristavi: — Grehe, katere sem spisal v zvezek.

Pri tem don Bosko privleče iz žepa skrivnost in: — Bodi miren, mu reče, — tvoji grehi so v dobrih rokah: glej jih!

Dečku se je razjasnilo obličje; milo je nasmehnil in ves iz sebe od veselja je zavrnil: — Če bi bil vedel, da ste jih našli vi, bi ne bil jokal; smejal bi se bil, pri spovedi pa rekel; „Oče, obtožim se vseh grehov, katere ste našli in jih imate zdaj v žepu.“

Vsi so se smejali nedolžnim besedam.

Naselbina Candelara na Ognjeni zemli.

pri don Bosku v oratoriju, le zvečer so morali iti radi pomanjkanja postelj nekateri domov. Bog je blagoslovil don Boskov trud; več dečkov je spremenilo življenje: nekaj jih je stopilo v samostan, drugi so pa ostali med svetom vedno dobri in poštene.

Nekoč se je med duhovnimi vajami zgodil dogodek, ki v svoji priprostosti zasluži, da ga omenimo. Dober deček je sklenil opraviti dolgo spoved. Spisal je grehe in, — ne vem, ali vsled natančnosti, ali iz drugih vzrokov, — bilo jih je cel zvezek. Ravno je mislil iti k spovedi, kar zapazi, da nima zvezka. Išče po žepih, išče povsod: — grehov ni bilo. Žalosten se oddali in skrit za voglom milo joče. K sreči je našel grehe don Bosko.

Ko so ga opazili tovariši, so ga izpraševali, zakaj joče, toda zaman: deček je molčal in ni črnil besede. Nekateri so tekli k don Bosku in mu naznanili, da Jakec joče, drugi so pa ostali pri njem in ga tolažili.

— Kaj ti je Jakec? ga vpraša don Bosko, ko se mu približa s trumo dečkov; — ali si bolan? ali si žalosten? — in medtem ga je božal in skušal utolažiti.

Deček si je obrisal oči in potem počasi odgovoril: „Sem zgubil grehe.“

XXIX.

Pohujšljiva časopisa — Hudobni mladeniči — Boj z Valdezi.

Badar bodo slabi ljudje in hudobni duh nehali delati zlo, tedaj bom tudi jaz nehal delati dobro, bil je don Boskov izrek, zato ni nikdar počival.

Leta 1848. so sovražniki sv. cerkve podvojili moči, da bi ugonobili don Boska in njegov oratorij. Hudobni časopisi so napeli vse svoji moči, da bi ga očrnili pred ljudstvom. „*L'Opinione*“ in „*La Gazzetta del Popolo*“, majhna sicer v obliki, a silna sovražnika vsega, kar je bilo še svetega, sta skušala, da bi z lažmi in s krivoverskimi zmotami razdrlo ono vez, ki je vezala ljudstvo s cerkvijo. Ražsirjala sta zmote pogubnega protestantizma, da med katoličani in drugoverci ni nikakega razločka, da so vse vere prave in Bogu dopadljive. Razširjala sta laži zoper sv. cerkev, zoper škofe, duhovnike in redovnike ter jim jemala čast. Opominjala sta stariše, naj varujejo svoje sinove pred *zvitim* don Boskom, ki jih z zvijačo vabi k sebi, in prinašala sta cele strani najgrših laži o don Bosku in njegovem oratoriju. V kratkem času sta dosegla toliko, da duhovnik ni bil več varen na javnih ulicah omikanega Turina.

V tem žalostnem času je bilo don Boskovo življenje večkrat v nevarnosti. Nekoč je v skriti ulici naletel na množico mladeničev, ki so preklinjali in nespodobno govorili. Bilo jih je trideset do štirideset. Ko so zapazili duhovnika, slišalo se je šepetanje: „Daj mu, daj mu!“ — in začeli so se mu bližati.

Don Bosko je takoj uvidel, kaj nameravajo. „Vi se hočete norčevati, bomo videli, kdo je bolj zvit,“ je mislil sam pri sebi in jim šel nasproti.

— Dober dan prijatelji, kako se počutite, kam greste? — je začel izpraševati, kakor bi bili že stari znanci. Neolikani mladeniči so se posmehovali njegovim vprašanjem in mu zaničljivo odgovarjali. Kakor da bi tega ne opazil, don Bosko pripoveduje, odkod je prišel, kam gre, toda mladeniči se niso omehčali; začeli so skle-

jazno sprejel; dolgo se je pogovarjal in slednjič rekel: — Storili ste mi ljubav, da ste me prišli obiskat, zdaj pa še eno.....

— Kakšno?

— Spoved.

Vsi so se pogledali in se glasno zasmeli: — Mi k spovedi? Če bi vi vedeli, kaj bi morali vse slišati.....

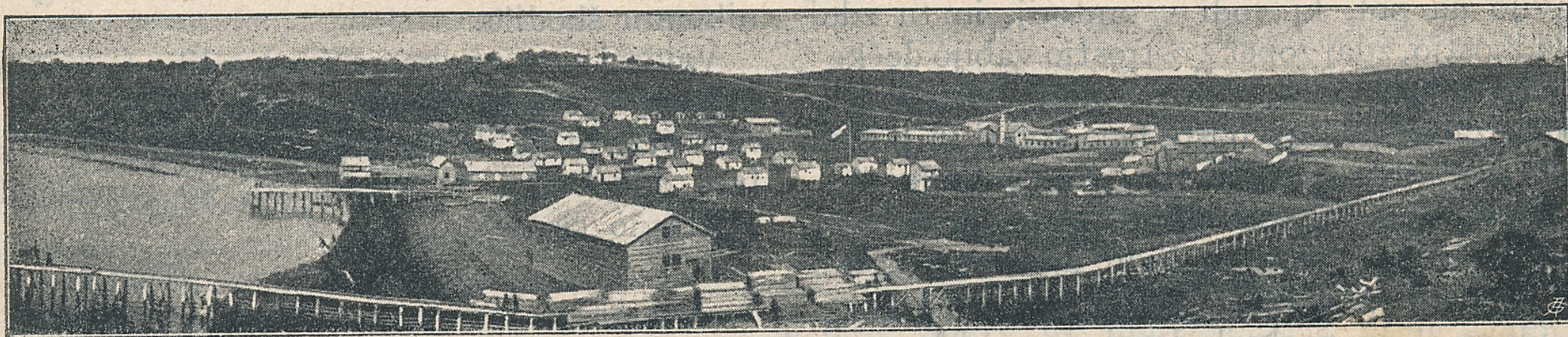
— Povejte! smo prijatelji ali ne?

— Prijatelji, gotovo.

— Torej? ...

Mladeniči so utihnili, kakor bi hoteli reči: „Naj bo...“ Don Bosko je razumel molk; peljal jih je v zakristijo ter jih spovedal.

Nekateri izmed teh mladeničev so začeli obiskovati nedeljsko zabavišče, osem izmed njih je pa vzel v svoj zavod ter jih vzgojil v poštene državljane in prave kristjane.

Naselbina sv. Rafaela na otoku Dawson.

pati pesti in se suvati s komolcem: „Začni, začni...!“

Don Bosko vidi, da mu preti nevarnost. Hitro spremeni govor in vpraša: „Ali hočete, da nekaj storimo? Jaz sem rad med mladeniči. Glejte, tu je gostilna.....vstopimo.... toda pod dvema pogojema: prvi, da ukažete vi, seveda najboljše vino; drugi, da plačam jaz.“

Mladeniči so se pogledovali in skoraj niso verjeli. — Ta duhovnik pa ni, kakor drugi, so rekali med seboj, in potem: — Da, da, pojmo, pojmo, — so enoglasno vpili.

Vstopili so in pili... in bili so vsi dobre volje. Nikdo ni poznal don Boska, a eden je slišal o njem in začel je dvomiti.

— Morda je don Bosko, — reče tiho tovarišu. — Da! — Ne! — In slednjič glasno: — Vi ste don Bosko?

— Don Bosko, da. Toda don Bosko vam je plačal in zdaj hoče, da mu storite neko ljubav.

— Povejte, don Bosko, povejte.. vse bomo storili.

— Da me pridete v nedeljo obiskat v Valdoco.

— Zakaj pa ne?... V Valdoco... da, da, gotovo pridemo.

V nedeljo so res prišli. Don Bosko jih je pri-

Neko soboto zvečer je don Bosko pripeljal iz mesta trumo takih pridnih mladeničev, da bi jih spovedal. Že so klečali v zakristiji krog spovednice, kar se nekdo izmed njih glasno zasmije, drugi za njim, in vsi so zbežali; — ostal je le don Bosko in tisti, ki je bil ravno pri spovedi. Upanje je splavalo, da bi se še kdaj vrnili. Toda glej; drugo jutro so se vrnili vsi ter opravili spoved in sv. obhajilo. Treba jih je bilo poučiti, jim pomagati vzbuditi kesanje, toda trud je bil bogato poplačan.

Tem podobnih slučajev bi lahko mnogo našli. Mnogokrat se mu je posrečilo, da je mladeniče z ljubeznivostjo rešil, večkrat je moral tudi bežati, včasih pa tudi pokazati svoje pesti.

Vzdignili so se pa novi, še hujši sovražniki. Dne 29. junija 1848. so nekateri meščani predložili kralju Albertu prošnjo, da bi judje in Valdezi uživali iste pravice, katere uživajo katoličani: da bi smeli javno opravjati božjo službo in razširjati svoj nauk. Kralj je odobril. Od tega dne so postali judje prvi bogataši in posestniki v Pijemontu. Tudi Valdezi so se iz Pinerolskih dolin, kamor so jih zaprli modri savojski knezi, razpršili po vsem Pijemontu in od ondod po celi Italiji. Povsod so sejali ljuljko in trošili zmote.

Prvi, ki je občutil delovanje Valdezov, bil je

don Bosko. Prav tik oratorija sv. Alojzija so postavili šolo ter učili zoper papeža, zoper škofo in duhovnike, zoper sv. mašo in spoved, zoper češčenje svetnikov, zlasti zoper češčenje Marije Device, katere niso marali pripoznati za mater božjo, vsled česar so zanikavali tudi njeno devišstvo. Nadejali so se, da bodo vzbudili mnogo navdušenja, a zmotili so se: le malo število hudobnih mladeničev jih je hodilo poslušat in se napajat iz studenca krivih nauk.

Videč, da ne morejo dosti doseči, so se začeli posluževati drugega, bolj gotovega sredstva, ki še zdaj toliko duš zapelje v pogubo: začeli so jih vabiti z denarjem. Kakor lačni volkovi so hodili okrog in vabili neizkušeno mladež. Najbogatejše žetve so pa pričakovali iz oratorija sv. Alojzija, kamor je zahajalo vsako nedeljo nad 500 dečkov. Neko nedeljo se nekateri onih mladeničev, katere so že Valdezi vjeli v zanke, postavijo na pot, ki vodi v oratorij, in tu zdaj s sladkostjo, zdaj zopet z ostrostjo vabijo dečke: „Čemu hodite tje kaj? Idite z nami, boste videli, koliko zabav: slišali boste lepe stvari in potem boste imeli dve *muti* (80 vin.) in lepo knjigo.”

Kdor pozna lahkomiselnost otrok in pohlepnost po denarju, se ne bo čudil, da so se nekateri dečki pustili prevariti. „Idimo! je začel prvi; — „idimo!” je ponovil drugi; — „dve *muti*, lepi sta,” je pridejal tretji, in kmalu je bilo krog 50 dečkov, ki so pustili oratorij in šli h krivovercem. Po pridigi je vsakdo prejel 80 vinarjev in *De Sanctisovo* knjigo, hudo sovražnico sv. spovedi.

Četudi neizkušeni, vendar so dečki kmalu spoznali, da so zašli na pot goljufije, zato so se še isti večer podali v oratorij in pripovedovali don Bosku, kaj so vse slišali. Don Bosko je spoznal veliko nevarnost; pobral jim je knjige in jim razložil, kaj so Valdezi. Strah je obdal uboge dečke, in vsi so obljubili, da ne bodo več prestopili njihovega praga.

Drugo nedeljo se je zopet približala truma Valdezov, toda danes je izpadlo drugači. Don Bosko si je izbral nekaj mladeničev ter jih naučil, kako naj ravnajo. Komaj so se prikazali Valdezi, začeli so mladeniči izvrševati poslanstvo. „Ne pustite se prevarati,” so opominjali dečke, „ne poslušajte njih govorjenja, pokažite hrbet, to so goljufi, sovražniki sv. vere!” In tako so dečki storili. Valdezi so opazili, da je njih zvijača odkrita, in rekši: „Se bomo že še videli,” so osramočeni odšli.

Iz vsega se je videlo, da bo stvar drugo nedeljo bolj grozovita. Kar so sumničili, se je tudi zgodilo. Valdezi so se zopet približali, a dečki se niso zmenili, pogledali so jih, obrnili hrbet in odšli. To je dražilo ošabne krivoverce; začeli so lučati kamenje, ki je kakor toča padalo v vra-

ta, v okna, na streho, med dečke, — in mnogo izmed teh je bilo ranjenih. Ni kazalo drugega, kakor zoperstaviti se sili in jih s silo razgnati. In res so nekateri mladeniči prijeli za kamenje: Boj je bil grozovit, tekla je kri, marsikdo je bil ranjen, a zmagali so naši in Valdezi so se morali umakniti.

To se je večkrat ponavljalo. Včasih so Valdezi čakali, da so bili dečki v cerkvi, tedaj so začeli metati kamenje skozi okno in v vrata, da so dečki prestrašeni vpili, in da je bil duhovnik pisiljen pretrgati božjo službo.

Ko sta se nekoč dr. Borel in Carpano pripravljala v zakristiji za božjo službo, je neki Valdez zlezal na zid in ustrelil dvakrat skozi okno. Bog je varoval svoja služabnika, da ju ni zadela sovražna krogla. Vsak si lahko domišlja, kak strah je zavladal po cerkvi, ko so slišali strel, in kako veselje, ko so videli, da krogla ni nikomur škodila.

Valdezi so se na vse načine trudili, da bi zaprli oratorij. Toda hvala Bogu, oratorij je rasel, se razcvital in še danes cvete. Kapelica, kjer sta bila duhovnika v nevarnosti, so spremenili v krasno cerkev.

(Dalje).

Namen salezijanskih shodov.

Naj je namen salezijanskih shodov, ki naj se po želji sv. očeta in predstojnika salezijanske družbe pogosto vršijo?

Da bomo pravi sotrudniki, nikakor ne zadostuje, da smo vpisani v knjigi sotrudnikov, in da beremo mesečna salezijanska poročila.

„Glavni namen salezijanskih sotrudnikov,” tako beremo v tretjem poglavju sal. pravil, „je koristiti sebi.”

Poslušajte kako govori neutrudljivi škof Paskal Morganti: „Ko se je porodila v don Boskovem srcu želja po salezijanski družbi, se ni zadovoljil samo z rešitvijo mladine, temveč je hrepenel koristiti tudi odraslim. Pri odraslih je opazil mlačnost v veri in nenravno življenje, ki izvira iz brezbožnih šol, iz strupenega berila, iz preprostih umetnosti, iz hudobnih društev, nasprotnih sv. cerkvi in krščanskemu življenju. Pogubljenje tolikih duš je žalilo don Boska in ga prisililo, da je prihitel pomagat. Toda kmalu je opazil, da sam ne zadostuje, zato je ustanovil veliko armado salezijanskih sotrudnikov. Ti naj bi s spolnjevanjem svojih pravil skušali pridobiti in ohraniti na potu krščanskega življenja vse, in tudi take, ki so že krenili s pravega pota. Pred vsem pa je hotel, da salezijanski sotrudnik deluje v svojo korist, v svoj dušni blagor.”

Pravi sotrudnik toraj mora poleg rešitve mladine

skrbeti tudi za svoje zveličanje, in to nič drugači, kakor tretjeredniki sv. Franciška, udje Marijinih družb in udje drugih cerkvenih bratovščin.

Iz tega razvidimo, kaj je namen sal. shodov. In res, kaj bi nam koristilo, če bi sodelovali jedino le za ubogo mladino, za apostolske misijone, ako bi pa pri vsem tem pogubili svoje duše?

Shodi imajo pa še druge koristi.

“Namen salezijanskih shodov,” tako je v minulem letu pisal vrhovni predstojnik salezijanske družbe, „ni toliko pomoč in razširjanje salezijanske družbe, kakor razširjanje njenega duha.” Shodi nameravajo oživiti vsakovrstno apostolsko delovanje, zlasti v prid neizkušene mladeži: — pokazati to, kar je storil don Bosko in storijo salezijanci s pomočjo sotrudnikov in sotrudnic, in jih s tem navdušiti, da tudi oni po njih zgledu delujejo in se trudijo za blagor človeštva.

Da je temu tako, nas uči skušnja. Kolikrat smo videli po salezijanskih shodih dobročuteče osebe, ko so polne navdušenja hitele na delo in postale pravi apostoli sredi mladine, sredi ljudstva. Postale so stanovitne v dobrem, vzor gorečih sotrudnikov in sotrudinc, navdušene za katoliško misel, katere razvitje je v sedanjem času nad vse potrebno.

Vsakdanja skušnja uči, da se moramo vežbati v orožju, ako se hočemo zmagonosno boriti. Shodi so ona šola, kjer se učimo zoperstavljanje sovražnim napadom; kjer zajemamo novih moči, da delujemo za svojo dušno korist in za korist svojega bližnjega.

Zato naj se pridne slovenske sotrudnice zvesto udeležujejo mesečnih shodov, ki se vrše vsako tretjo nedeljo ob ½ 5 popolne v salezijanskem zavodu na Rakovniku!

P.

Odpustki salezijanskih sotrudnikov.

Salezijanski sotrudniki, ako opravijo spoved (1) in sv. obhajilo ter obišejo kako cerkev ali javno kapelo, oziroma lastno kapelo, če živijo v družbi, in ondi molijo po namenu sv. očeta, morejo zadobiti popoln odpustek:

Enkrat v mesecu in sicer:

1. Na dan, ki si ga sami izberejo.
2. Na dan vaje srečne smrti.
3. Kadar se udeleže salez. shoda.
4. Dne 24. v mesecu, če se udeleže službe božje zjutraj ali zvečer v salez. cerkvi ali kapeli.

Odpustki v mesecu aprilu.

Vsak dan od vel ponedeljka do bele nedelje odpustek 30 let in 30 kvad., ako obišejo kako cerkev ali javno kapelo. Odpustek 30 let in 30 kvad., 25 aprila, na dan sv. Marka evang.

Razun teh odpustkov postanejo deležni vseh odpustkov rimskih postaj, porcijunkule, Jeruzalema in sv. Jakoba v Komposteli vselej, kadar molijo 5 Očenašev, Češčenamarij in Čast bodi... za blagostanje krščanstva in Očenaš... Češčenamarijo... Čast bodi... po namenu sv. očeta.

Opomba.

Teh odpustkov se zamorejo udeležiti le oni, ki so vpisani med salezijanske sotrudnike in molijo vsak dan Očenaš... Češčenamarijo... Čast bodi... z vzdihom: *Sv. Frančišek Saleški, prosi za nas.*

Olajšave.

1. Bolniki ali okrevajoči salezijanski sotrudniki, ki brez težave ne morejo iti iz hiše, morejo zadobiti imenovane odpustke, ako doma molijo 5 Očenašev... Češčenamarij... Čast bodi.

2. Sotrudniki, ki živijo v krajih, kjer ni salezijanske cerkve, se morejo udeležiti odpustkov, katere so rimski papeži dodelili salezijanskim cerkvam, ako obišejo lastno župno cerkev in storijo, kar je zaukazanega.

3. Sotrudniki, ki živijo v semeniščih, zavodih in drugih družbah, ako izpolnijo pogoje, lahko zadobe v svoji kapelici vse odpustke, podeljene salezijanskim sotrudnikom in salezijanskim cerkvam.

Važno Razjasnilo.

Za zadobitev popolnih odpustkov sta navadno predpisani spoved in sv. obhajilo. — Kdor je imel lepo navado spovedati se vsak teden, zadostil je s to spovedjo za vse odpustke, za katere je bila v istem tednu predpisana spoved. Sv. oče Pij X. pa je z dne. 14. februarja 1906. določil, da oni, ki pristopajo vsak dan k sv. obhajilu (in tudi tedaj, če ga enkrat ali dvakrat med tednom opuste), lahko zadobijo vse popolne odpustke tudi brez tedenske spovedi.

(1) Glej „Važno razjasnilo“.

IZ SALEZIJSKIH MISIJONOV.

Srednja Patagonija in Ognjena zemlja.

Apostolska prefektura, katero je 1. 1880. ustanovil Leon XIII. in jo izročil v oskrb salezijancem, se razteza od reke S. Cruz do zadnje točke južne Amerike, od Atlantskega morja do zapadnih And, in obsega *Srednjo Patagonijo Ognjeno zemljo, Malvinske otoke* in nebroj otokov krog Magelhãenovega preliva. Tudi *Le Maire* in *Beagle* spadajo k prefekturi, ki obsega 507,049 km².

Ko je došel monsign. Cagliero v Patagonijo, mu je monsign. Fagnano, izvoljen apostolskim prefektom, izročil vodstvo misijona v Patagonesu, sam se je pa posvetil novemu podjetju. Leta 1886. je skupno z neko družbo učenjakov in vojakov izkrcal v zatoku S. Sebastian, vzhodno od Ognjene zemlje.

Dogodki v prvem preiskovanju.

Dne 24. novembra (1886) proti večeru, so opazili na severnem obrežju velik ogenj. V jutru 25. novembra je četovodja z nekaterimi vojaki začel preiskovati od zapada proti jugu. Tu je našel kakih trideset indijancev (deset moških, drugi ženske in otroci), ki so pri pogledu na ptujce divje bežali. Vojaki so jim sledili in jih obkolili, da ni bilo mogoče nikomur ubežati; vabili so jih s prijaznimi znamenji, a divjaki jih niso umeli: mesto da bi se približali, so prijeli za orožje in začeli metati puščice. Toda bolj strahovite so bile puške argentinskih vojakov. Ko je monsign. Fagnano začul strel, je namah prihitel iz tabora, kjer je ostal z nekaterimi vojaki, a bilo je prepozno: videl je strašno stanje nesrečnih divjakov, ki so rajneni besno kričali in si iskali rešitve....

„Pri tem prizoru,“ tako pripoveduje zanesljiva priča, „se je monsign. Fagnano ojunačil; približal se je glavarju vojaškega oddelka ter mu z ostrimi besedami očital zločin.... Mi smo se bali za njegovo življenje, ker to je močno razdražilo poveljnika; prebledeval je pred božjim duhovnikom, ki se je kakor prerok vzdignil v puščavi, da obsodi neusmiljenost in krutost vojakov. Petindvajset pušek je bilo nastavljenih, da jih na poveljnikov ukaz sprožijo vanj...“ (1),

a bilo je potreba, da se je uglasil goreči misijonar in tako zaprečil nadaljnje zločine. Pod nadzorstvom vrlega zdravnika dr. Polidora Segersa je začel zdraviti ranjence, ki so zdihovali in jadikovali tako pretresljivo, da so se morali vsakomur smiliti.

Drugi dan je vojaška četa nadaljevala preiskovanje proti jugovzhodu. Po dvodnevnem popotovanju so prišli do silovite reke *Rozas*. Na drugi obali reke, kakih 100 metrov od obrežja, so opazili mnogo šotorov. Morali so iti daleč ob obali, predno so našli primeren prostor, da so pregazili deročo reko. Približali so se selu. Da bi se ne ponovili prizori prvega dne, šla sta naprej monsignor Fagnano in zdravnik Segers, dajala znamenje miru s klobukom in robcem ter v indijanskem narečju klicala divjake;

— *Yegoa! yegoa!* (brat, brat), *yeper* (meso).

Toda divjaki so kazali, da ne razumejo in so odpravljali ženske in otroke hitro na beg. Le dva sta se ojačila in se z napetim lokom približala nekaj korakov; ena puščica je prifrčala mimo ptujcev, a zadela ju ni. Oba, misijonar in zdravnik, sta poskočila hitro raz konja in se z rokami v zraku, da bi pokazala, da nimata orožja, pomikala proti vasi. Videč to divjaka, sta spustila orožje in se približala.

Na ta prizor se je približal tudi poveljnik in nekaj vojakov, ki so prinašali indijancem jedil, obleke in nekaj igrač, katere sta divjaka začudeno pogledovala. Pri tem so se ojačili tudi drugi divjaki in se približali vojaškemu oddelku. Najstarejši izmed njih se je približal vsedlanemu konju in z začudenjem ogledoval neznano žival ter se dotikal zdaj uzde, zdaj jezdeca, zdaj zopet konja, najbrže v dvomu, sta li jezdec in konj eno in isto bitje. Približal se je tudi monsign. Fagnanu, vzel njegov klobuk, se dotaknil njegovih naočnikov, njegovega talarja in govoril sam zase: *wich, wich!* v znak velikega začudenja... Taki prizori so se ponavljali dan za dnem.

Preiskovanje se je zavleklo do 30. decembra. Ker se je morala vojaška četa ustaviti do 16. januarja 1887. v zatoku *Tetis*, se je monsignor poslužil priložnosti ter je poučil in krstil več indijancev. Dne 25. januarja se je vrnil v Patagones, s sklepom, da ustanovi napram vsem oviram v *Punta Arenas*, središču apostolske prefektore, misijonsko postajo. Res so 21. julija 1.

(1) L. Carbajal — Le missioni salesiane nella Patagonia e Regioni Magallaniche, str. 112.

1887. došli trije misijonarji v družbi monsign. Fagnana v Punta Arenas.

Leta 1887. ni imelo mesto Punta Arenas niti

Indijanec Onas.

1000 prebivavcev, zdaj jih ima nad deset tisoč. Tudi na skrajnem koncu južne Amerike so začeli delovati salezijanci za omiko in napredek, tam, kjer se dandanes svita boljša bodočnost.

Nova težavna preiskovanja.

Proti koncu leta 1887. se je monsignor Fagnano s tremi možmi in mladim sobratom na ladiji *Victoria* vrnil med indijance, obiskal otok Dawson in del Ognjene zemlje. V tem potovanju je srečal nekaj indijancev, s katerimi se je pogovarjal in jih povabil v misijonsko hišo v Punta Arenas. Z veseljem je slišal, da so večkrat ponavljali: „Ti si dober kapitan z nami, z našimi družinami in z našimi *pekenini* — z našimi otroki.

Proti koncu leta 1888. so salezijanski misijonarji krstili že mnogo indijancev na Ognjeni zemlji in bližnjih otokih.

Monsign. Fagnano se je meseca maja podal na *Malvinske* otoke, da bi ondi ustanovil novo postajo v *Porto Stanley*. Odtod je začel novo, jako težavno preiskovanje. Skozi preliv je šel na otok *Dawson*, nadaljeval po ožini *Cokburn* med otokom *Clarence* in otoki *Stokes*, obiskal otoke *Londerry*, *Darwin*, *Gordon Hoste*, *Navarin*, kjer prebivajo indijanci *Jahaganes* in se z njimi sprijaznil.

Drugo znamenito preiskovanje je bilo med indijanci *Alacalufes*, na zahodni strani Ognjene zemlje, v zatoku *Harris*, *Fittons* in med gorami *Sarmiento* in *Darwin* do zatoka *Lapataia*.

V dveh drugih potovanjih je prehodil Ognjeno zemljo od zahoda proti vzhodu. V prvem potovanju, začevši od gore *Hope*, prišel je do rtiča *Peñas*, da bi ondi učil indijance *Onas*, ki so raztreseni ob atlantskem obrežju na južnovzhodni strani zaliva sv. *Filipa*. V drugem potovanju je odšel iz *Porto Gallegos* ter pri zalivu *S. Sebastian* stopil na Ognjeno zemljo in znova prehodil vse severno obrežje Ognjene zemlje. Koncem leta 1888. bila je preiskana vsa Ognjena zemlja in krščenih mnogo indijancev.

Tri vrste indijancev v apostolski prefekturi.

V teh potovanjih si je zamogel pridobiti goreči misijonar precej jasno spoznanje o obširnem misijonu, ki mu je bil izročen. Tri vrste divjakov je pričakovalo od njega omike in odrešenja:

Tehuelches v srednji Patagoniji, *Alacalufes* ob Magelhāenovem prelivu in *Onas* na Ognjeni zemlji.

Tehuelches ali indijanci na konju, visoke in lepe rasti, so hodili po srednji Patagoniji jezdeč konje in se živili z *gvanaki* in *noji*. Ker so bili večkrat v dotiki z belimi ljudmi, so že vedeli nekaj o omiki; prejeli so pa tudi mnogo dobrot od misijona S. Cruz, katerega so l. 1885. ustanovili salezijanci v naselbini *Rio Gallegas*. Bilo je torej bolj potrebno, da se posvetijo indijancem *Alacalufes* in še posebno indijancem *Onas*.

Alacalufes ali indijanci v čolnih, nizke in slabotne postave, so se vozili okrog po prelivu z revnimi čolni iz drevesne skorje. Kadar se je mudila velika ladija v Magelhāenovem prelivu, tedaj so se približali ter prosili tobaka, v zameno so pa dajali kože vider in morskih psov. Slabotne postave in večinoma bolani, se je njihovo število vsak dan bolj krčilo.

Onas, zaprti v središču Ognjene zemlje, nikdar stalni na istem prostoru, katere so mnogi prištevali ljudožerom, medtem ko bi ti lahko prištevali ljudožerom nekatere omikance, bili so najbolj nesrečno pleme. Evropejci, želeč se polastiti onih krajev, zlasti preiskovavci in zasledovavci rudokopov, so jih večkrat neusmiljeno morili. Nekateri angleški naseljenci so dali vsakomur, ki jim je prinesel glavo divjaka, angleško strlino (25 naših kron), in ni jih manjkalo, ki so se posvetili krvoločnemu poslu.

Indijancem *Alacalufes* in *Onas* je hotel mons. Fagnano najprej pomoči. Prišel je l. 1888. v Italijo, da bi poročal sv. očetu o svojem delovanju in si poiskal gmotnih sredstev in osebja za nove misijone. Leta 1889. se je zopet vrnil in ustanovil misijon sv. Rafaela na otoku *Dawson* v prid indijancem *Alacalufes*.

Misijon sv. Rafaela na otoku Dawson.

Dne 3. februarja je mali parnik *Fueghina* s salezijanskimi misijonarji odplul od Punta Arenas proti otoku Dawson. Drugi dan so srečno dosegli svoj cilj.

Otok Dawson obsega okrog 13.000 km², z malo ravnino pri rtiču sv. *Valentina* in drugo pri pristanišču *Harris*; ostali del otoka pokrivajo orjaški gozdovi z visokim debelim drevm.

Misijonarji so izkrcali pri zatoku *Willis* in so ondi postavili nekaj hišic. Teden kasneje se je s tremi čolni pripeljalo 17 divjakov. Ker so jih misijonarji prijazno sprejeli, so se radi nasta-

nili pri misijonski postaji, katero so pozneje prenesli v zatok *Harris*, kamor lahko zahajajo tudi velike ladije.

Napad na misijonarje.

Preteklo je že sedem mesecev, odkar je 17 indijancev *Alacalufes* živelo v misijonu v. Rafaela. Vsem je bilo že dokaj zaupati. Med tem časom se je pridružil misijonarjem duh. Jernej Pistone, katerega so indijanci posebno ljubili. Dne 7. septembra so se možje, ki so pomagali misijonu, vrnili v Punta Arenas, kjer so obhajali národen praznik. Vsi so zapustili otok, le duhovnik Pistone in sobrat Silvester sta še ondi ostala. Drugi dan 8. septembra se je 17 indijancev, ne da bi komu kaj povedali, oddaljilo od misijona. Dne 9. septembra se jih je vrnilo le devet, in ti so se podali naravnost v kuhinjo. Silvester jim je ponudil jedil, a ti: „Jedil nočemo,” so ponavljali, „hočemo tvoje meso.” Sobrat misleč, da jih ni razumel, se ni zmenil za njihove grožnje. Kmalu nato se je šest divjakov, dva in dva skupaj, jelo bližati ubogima misijonarjema, ki sta opravljala vsak svoj posel. Na miglej jednega, katerega so imenoval *glavarja Antona*, so trije obkolili duhovnika Pistoneja, dva sta ga pa prijela za roke, medtem ko je tretji privlekel izza pasa nož in ga hotel raniti. „Marija, pomagaj!” je zaklical duhovnik in se skušal rešiti. Na klic so se divjaki prestrašili in, pustivši nož, nagloma zbežali. Bil je sicer ranjen na obrazu, a njegove življenje je bilo rešeno.

Medtem ko so prvi trije napadli duhovnika, so ostali trije hoteli umoriti s sekiro Silvestra. Tudi on se je hotel takoj oprostiti, kar se mu je tudi posrečilo, a izvinili so mu desno roko in ga ranili težko na čelu.

Ko sta bila sama, v strahu, da ju lahko znova napadejo, sta drug drugemu izpirala rane in si pomagala, kakor je bilo bolje mogoče. Dne 11. septembra je silen veter porinil v zatok *Harris* angleški čolnič s tremi možmi, ki so bili namenjeni v Punta Arenas. Ker so zašli, so morali ostati pri misijonski postaji. Drugi dan sta se dva izmed njih podala z razbitim čolnom v Punta Arenas in naznanila grozni zločin, tretji je pa ostal pri misijonarjih na otoku.

Ko je monsign. Fagnano zvedel o nesreči, iskal je parnika, da bi misijonarjema nesel zdravil in živil, toda v pristanišču ni bilo nikake ladije.

V skrajni sili se je moral poslužiti razbitega čolna dveh angležev in poslati vsaj toliko, kolikor je bilo potrebno za prvi slučaj. Črez nekaj dni si je izposodil mali parnik, ki je ravno došel v Punta Arenas, in je vnovič poslal na otok krepil.

Ker se je po prvem prihodu čolna raznesla no-

(1) Otok Dawson spada pod chilsko vlado. Za 20 let ga je podarila v last salezijancem, da bi lažje ustanovili misijonsko naselbino.

vica, da v Punta Arenas ni nikakega parnika, vsled česar ne bo mogoče dobiti potrebnih zdravil, se je moral Silvester z razbitim čolnom vrniti v Punta Arenas, akoravno ni bil veter nič kaj ugoden in morje nemirno. Ko so že tri dni morski valovi zibali čoln, so ga naposled vrgli na obrežje sv. apostolov Petra in Pavla. Ko se je morje zopet umirilo, so znova vrgli čolnič v vodo in nadaljevali vožnjo. Toda manjkalo je le še 50 metrov do nasprotnega obrežja, ko se čoln prevrne, in ubogi Silvester je ostal žrtva

Indijanec iz Candelare.

valov. Drugi so se rešili. A morje se je vnovič razburilo in s toliko silo zagnalo čoln ob skalovje, da se je razbil na male kosce.

Razvoj misijona.

Druga postaja pri rtiču sv. Valentina.

Kmalu so se začeli vračati indijanci. Prvim se je pridružilo mnogo drugih. Tudi napadniki so se zopet vrnili, mirni in nebrižni, kakor da bi se ne bilo ničesar zgodilo. Nihče jih ni karal, da ne bi prestrašili drugih. Vendar *poglavar Anton*, ki je provzročil oni napad, je bil malobeseden in tih, zato mu ni bilo dosti verjeti. Toda kar je hotel storiti misijonarjem, to se je zgodilo njemu samemu. V nekem prepiru sta ga dva divjaka

prijela za roke, medtem mu je pa tretji prerezal vrat. Ko je izginil on, se je število indijancev vsak dan bolj množilo. Rastle so tudi hiše, odprli so zavod za dečke in drugega za deklice (pod vodstvom salezijank), zidali cerkev, in vsi indijanci so prejeli sv. krst.

Med dečki so ustanovili godbo, ki je kmalu zaslužila občudovanje vseh, ki so jo slišali. Na željo pokrajnega glavarja je že l. 1894-95. o narodnih praznikih hodila v Punta Arenas razveseljevat meščane.

Da bi napeljal divjake k delu, je monsignor Fagnano postavil žago na paro, pri kateri dela mnogo indijancev. Nekateri sekajo in prevažajo drva, drugi so pastirji. Podnebje ne pripušča, da bi se pečali s poljedelstvom: vendar vse živali ki so jih misijonarji pripeljali na otok, tu lepo uspevajo in mnogim indijancem preskrbijo živež in delo.

Na misijonski postaji misijonarji vsak dan delijo potrebno hrano, meso, riž, fižol in drugo zelenjavo. Vsaka družina dobi svoj delež. In to je tudi potrebno, kajti večina prebivavcev bolega na jetiki in že nad 800 jih počiva na misijonskem pokopališču. Vzrok te bolezni, ki jih dan za dnem zmanjšuje v številu, pripisujejo strahu, katerega so jim provzročili v prvih letih vojaki, ko so jih v zbranih četah hodili morit. Srečni, ker jih je v pravem časa prišla tolažit don Boskova ljubezen in jih pokrivat s svojim plaščem (1).

Sestre Marije Pomočnice podučujejo ženske v pranju, šivanju, tkanju in drugih hišnih opravilih. Dečki in deklice imajo vsak dan nekaj ur šole.

Leta 1898. so na severo-zapadni strani otoka ustanovili drugo misijonsko postajo pod imenom *Dobrega Pastirja*, ki ima isti namen in isti red, kakor misijon sv. Rafaela.

Mnogo koristi prinašajo naprave. Ko je leta 1899. prišel predsednik chilске republike in videl napredek pri teh indijancih, je ves vesei zahvaljeval salezijance, da so mu obdelali in privedli k omiki nesrečne divjake.

Veliki otok Ognjene zemlje.

Površje *velikega otoka Ognjene zemlje*, ki je v svoji obliki podoben trikotniku, meri 48.000 km². Izmed teh spada 28.000 km² pod Chile, 20.000 km² pa pod Argentinijo (2).

(1) Nekaj dni pred smrtjo je imel don Bosko tolažbo, da je videl pri sebi dvanajstletno deklico z Ognjene zemlje, katero je rešil monsign. Fagnano, ko je šel prvič na oni otok. Deklica je v svojem divjem narečju zahvalila don Boska, da je bil ginen do solz.

(2) Okrajni glavar chilski stanuje v *Porto Porvenir*, argentinski pa v *Ushuaia* na južni strani otoka.

Na zapadni strani se vzdiga visoko gorovje (*Darwin* 2134 m. *Sarmiento* 2200 m), pokrito z večnim snegom. Sredi otoka je nizka ravan, pokrita z orjaškimi gozdi. Le vzhodna stran je prosta hribov in gozdov, zato sposobna tudi za obdelovanje.

Največje je jezero *Fagnano*, ki meji argentinsko in chilsko posest. To jezero je leta 1886. odkril monsignor Fagnano, vsled česar sta mu republiki pripisali njegovo ime. Največja reka je *Rio Grande*. Ob njenem bregu so ustanovili misijon *Candelara* v korist indijancem *Onas*.

Misijon v Candelari.

Monsignor je bil že dvakrat prehodil Ognjen. zemljo, da bi si poiskal primerne prostora za misijonsko postajo. V drugič ga je l. 1892. spremljal duh. Jožef Beauvoir. Izbrala sta *Cabo Peñas*.

Dne 29. maja 1893. je duhovnik Beauvoir z drugimi misijonarji odrinil od Punta Arenas z vsem potrebnim za novi misijon. Po nesreči parobrod ni mogel ustaviti na omenjenem prostoru. Misijonarji so se začasno izkrcali v zalivu *Sv. Sebastijana*, kjer so morali ostati tri mesece v najhujši zimi. Ta vožnja jih je stala 40.000 pesos (1).

Proti koncu zime je duh. Beauvoir potoval po suhem do *Porvenir*, odkoder se je prepeljal v Punta Arenas. Kaj stori? Z malim misijonskim parnikom „*Maria Auxiliadora*“ je hotel priti do *Cabo Peñas*, in res se mu je posrečilo, da je dosegel 11. novembra zaželeni cilj (2).

Ko so se tu naselili misijonarji, so se začela kmalu vzdigovati nova poslopja. Imeli so že dva zavoda, lepo cerkev in nad 30 hiš za divjake, katerih se je bilo že zbralo nad 200. Dvanajstega decembra l. 1896. se je pojavil požar,—kako, še sedaj ni znano,—ter docela uničil vso naselbino. Bilo je škode okrog 100.000 pesos.

Vrlemu apostolskemu prefektu ni upadlo srce. Zbral je primernejši prostor, 9 km od prejšnjega pri rtiču *Domingo*, ter znova postavil selo, dasiravno ne v prejšnji velikosti.

Tik cerkve se vzdigujeta dva zavoda: za dečke in deklice. Družine indijancev so se naselile v novih hišah, ki so kakih 100 m. oddaljene od postaje. Moški so večinoma pastirji; ženske

delajo doma in se pečajo tudi s tkanino. Dečki in deklice imajo vsak dan poduk.

Tudi to pleme, akoravno orjaške postave, zamira in se že bliža svojemu koncu. Misijonarji se poslužujejo vsevrstnih sredstev, da bi jih rešili. Vsak dan jim dajejo jedil, zdravih in v obilju, medtem jih pa učijo in opominjajo na zmerno in redno življenje (1). Akoravno je doslej hitro zamiralo, imamo vendar upanje, do ostali indijanci s krščanskim življenjem zadobe novo

Indijanec iz Candelare.

moč in tako ohranijo zgodovinsko pleme *Onas*, pleme visoke postave in mirnega značaja.

Drugi ustavi.

Razun imenovanih naselbin ima apostolska prefektura v Patagoniji in na Ognjeni zemlji še več drugih ustavov.

Ustav v *Gallegos* doprinaša mnogo koristi maloštevilnim indijancem *Fehuelches* in drugim prebivavcem, raztresenim v južnih krajih.

(1) Najemnina parobroda 765 šterlin, t. j. 19.125 kron av. velj. Mnogo reči se je pokvarilo — Ker niso imeli tolike svote, da bi plačali dolg, in se ni bilo mogoče nikamor obrniti, je monsign. Fagnano moral plačevati 12 in tudi 15 % obresti. Bilo je škode 40.000 pesos. Iz tega uvidimo, koliko stanejo misijoni.

(2) Monsignor Fagnano je bil prisiljen kupiti nekaj malih parnikov, da je mogel občevati z novimi naselbinami.

(1) Misijon ima velike pašnike za živali, ki služijo v hrano naseljenim indijancem. Vsak dan potrebujejo 200 kg mesa. Na dan stane vsak indijanec Ognjene zemlje en pesos.

Centralna hiša v *Punta Arenas* z zavodom, nedeljskim zabaviščem, meteorološkim observatorijem in muzejem zavzema odlično mesto med salezijanskimi zavodi. Sedanja župna cerkev s tremi ladjami je bila v *Punta Arenas* prvo poslopje iz opeke.

V srednji Patagoniji so l. 1904. ustanovili misijonsko postajo v *S. Cruz*, kjer se radi ugodne lege čedalje bolj širi trgovina.

Na Ognjeni zemlji so razun naselbin v *Candelari* pri *Cabo Peñas* ustanovili še dve drugi misijonski postaji: v *Porto Porvenir* leta 1898. in v *Ushuaia* l. 1905.

Na *Malvinskih otokih* je od l. 1888. misijonska postaja v *Porto Stanley*.

Stanje salezijanskega misijona v srednji Patagoniji in na Ognjeni zemlji.

(Iz zadnjih poročil monsig. Fagnana).

Leto 1886.

Leto 1904.

Katoličanov 1500	Katoličanov 29.000
Protestantov 1700	Protestantov 3.700
Divjakov 6000	Divjakov 500
Katoliških šol 1	Katoliških šol 14
Katoliških kapel 2	Katoliških kapel 7
Katoliških cerkev 0	Katoliških cerkev 7

MATTO GROSSO.

Naselbina Jezusovega Srca.

(Pismo duh. Janeza Balzole)

1. avg. 1906.

Velečastiti gospod don Rua!

Rer vem, da spoštovani čitatelji z veseljem prebirajo novice iz teh južnih misijonov, sem srečen, kadar jih morem nekoliko zbrati ter jih poslati.

Pod varstvom Jezusovega Srca in preblazene Device naš trud doprinaša lepih sadov. Upam, da Vam je častiti provincijal, duh. Malan, obširno poročal o zadnjem obisku, zato Vam hočem govoriti le o stvareh, katerih ni bilo mogoče poročati njemu. Pred vsem pa dovolite, da tudi jaz zakličem pred celim svetom: „Kako ljubeznivo je Jezusovo Srce! Kako dobra je Pomočnica kristjanov!“

Zopet preti vročina — Huda poskušnja — Božja pomoč.

Tudi letos se je pojavila ona huda vročina, ki je lansko leto vzela toliko indijancev, ki so bili prišli iz *Rio das Mortes*. Ubogi indijanci! Skoraj so se jeli ponavljati prizori prejšnjih let, in bal sem se, da ne bi vsi zapustili naselbine. Vedno so prihajali in popraševali po zdravilih;

največkrat se je pa slišalo vprašanje: „Oče, ali bom moral umreti?“ Hodil sem jih obiskat, delil jim zdravila, ali na vprašanje, bodo-li morali umreti, nisem vedel nikakega odgovora. Zaupajoč v božjo Previdnost, sem jih tolažil, da ne bodo umrli. Trpinom se je vrnilo upanje; le kadar se je komu poslabšalo, bil sem v hudih zadregah.

Kakor sem Vam že drugič omenil, jim njihovi bari, namreč njihovi svečeniki, prerokujejo smrt in jim naznanijo dan in uro. Prerokovanje se mora uresničiti; če ne umrjo, ga sami zaduše. Kadar prerokujejo ozdravljenje in bolnik umrje, pripisujejo krivdo bolniku samemu, češ, da se je pregrešil, da je razžalil bope (slabega duha), ker je užil kaj prepovedanega, in tako imajo vedno prav. Jaz nisem mogel kaj takega reči. Kaj naj storim? Previdnost božja je prihitela pomagat. Prvi njihov bari je šel za teden na lov. Medtem je zbolela sorodnica omenjenega bari, stara 18 let. Bolezen se je vsak dan slabšala. Nekega večera me pokliče deček, naj grem k bolnici in ji nesem *giorubacuru* (zdravilo.). Vzel sem nekaj zdravil in se podal z dečkom k bolnici. Strah me je obšel, ko stopim v *aldeo* in zaslišim iz sobe grozno jokanje; — mislil sem, da sem zamudil. Ležala je vznak, docela pobarvana z *urucú*, kakor je tu navada pri umirajočih; medtem so pa sorodnice in znanke ploskale z rokami in divje tulile, ena izmed njih je pa z vso močjo mazala in barvala napol mrtvo telo. Jaz sem jo pokaral, a ona je odgovorila, da je to njena dolžnost. Pokleknil sem na tla k njeni postelji, večkrat sem jo poklical, pa ni dala nikakega znamenja življenja. Hitro sem jo oblił s krstno vodo in se udal v voljo božjo. Nebroj neprijetnih misli mi je sililo v glavo in bil sem žalosten. Mislil sem tudi: „Ko pride bari z lova, ta bo že pokopana... Radi tega bo zapustil misijon in bo odšel znova v gozd.... njemu se bo pa pridružil njegov brat Jakob, vrhu tega še Avguštin in Vincenc in tudi stari Tobija...“ Bati se je bilo za našo naselbino...

Kaj je bilo storiti? V veliki stiski sem se priporočil presladkemu Jezusovemu Srcu, Mariji Pomočnici in sv. Jožefu; potolažil sem tudi sorodnike in odšel. Srce mi je govorilo: Ako zadobiš to milost, je ne smeš na noben način opustiti, da bi je ne objavil v „Poročilih“ — Da Vas ne bom nadlegoval, povem, da je bolnica jela okrevati in zdaj je popolnoma zdrava. Ko je došel bari, bila je iz nevarnosti.

Prvo sv. obhajilo — Majnik — Cvetke Mariji.

Kakor sem že poročal, pripravljali smo nekaj dečkov na prvo sv. obhajilo za božič, ali radi raznih vzrokov smo morali slavnost prenesti.

Zbrali smo cvetno nedeljo. Tega veličastnega praznika Vam ne bom opisoval, saj srce lahko čuti, kako vesel je misijonar, ko vidi pristopiti k mizi Gospodovi četo malih indijančkov, ki so pred kratkem še lazili po gozdu. — Veliko soboto so prišli prosit, da bi jih pustil pristopiti pogosto k sv. obhajilu. Kako rad ustrežem pobožni

Indijanec Tehuelches

želji, saj se lepo in skrbno pripravljajo za sv. obhajilo.

Ravno radi te priproste pobožnosti med dečki in deklicami smo določili, da bomo s posebno slovesnostjo obhajali majnik. Vsak večer so se zbrali otroci in molili rožni venec in litanije. Da so slovesno obhajali Marijin mesec, k temu je veliko pripomogla podoba Marije Pomočnice, ki nam jo je podaril gospod provincijal. Posta-

vili smo jo v borno kapelico, pokrito s slamo. Prve dni sem prinašal k Marijinim nogam svežih cvetk in takoj prvo nedeljo sem jim govoril o pobožnosti do Marije Pomočnice. Povedal sem jim zgled o oni pastarici, o kateri pripoveduje sv. Alfonz, da je skozi cel mesec nosila k Marijini podobi sveže cvetice in si s tem zaslužila, da se ji je ob smrti uri prikazala Marija z zadnjim vencem cvetic na glavi. „Tako,” sem rekel, „morate storiti tudi vi. Prinesti morate mnogo cvetic ter jih podariti Mariji.” To je zadostovalo. Po sv. maši so se indijančki razšli; a kmalu so se vrnili s polnimi naročji cvetic. Pohvalil sem jih, in od tega dne ni nikdar ostal altar brez cvetic.

Kakor nas pa veseli lepi napredek pri mladih indijancih in nam daje upanje na boljšo bodočnost, tako nas straši stanje odraslih: ne zoperstavljajo se sicer našemu poduku, a ne moremo jih pripraviti, da bi opustili svoje vraže.

Čuden obred — Štirje novi mladeniči vidijo « aigge ».

V zadnjem času so ponovili obrede pri kosteh nekaterih umrlih lanskega leta. Pri teh obredih navadno ne manjka veselih prizorov. Bil sem navzoč pri obredu, katerega doslej še nisem videl. — „Aigge” imenujejo kos različno barvnega lesu, ki ga privežejo na vrstico in z veliko hitrostjo vrtijo nad glavo. Medtem ko z vso silo vrtijo *aigge*, letajo semintja po polju, misleč, da s tem odganjajo duše onih umrlih, katerih kosti v tem času izpirajo. Gorje ženskam ali otrokom, ako bi videli *aigge*; — takoj bi morali umreti.... Zato se v tem času skrijejo ženske in otroci in si zakrivajo oči.

V starosti 15ih let opravijo dečki poseben obred in tako smejo viditi *aigge*. Stem oddalijo od sebe vsako nevarnost.

V zadnjem času so bili štirje za-to odločeni; med temi tudi mali *Roman*, eden izmed onih, ki so pristopili cvetno nedeljo prvič k sv. obhajilu. Ker opravlja pri nas službo mizarja, ga je prišel poklicat njegov oče, rekoč, da ga hoče peljati, da bo videl *aigge*. Jaz nisem dovolil... toda zviti oče ga je odpeljal skrivaj. Ko sem to opazil, sem se takoj podal v *aldeo*, ker sem našel štiri mladeniče nage, ravno, ko so jih mazali z barvami. Pokazal sem se nevoljnega, da barvajo mladeniče, ki so bili že krščeni... ali *bari* in drugi poglavarji so se opravičevali, češ, da se mora tako zgoditi, da pa bo to zadnjič, in da jih bodo takoj po obredu zopet osnažili. Moral sem potrpeti. Tudi odrasli so bili različno pobarvani. Štirje mladeniči so s puščicami in z lokom v rokah čakali v šotoru, odraščeni so se pa oddaljili dvesto metrov, in se potem pomikali zopet nazaj,

nekateri glasno kričeč, drugi rjoveč kot divje živali in z vso silo vrteč omenjene *aigge*. Tudi naši mladeniči so prihiteli iz šotorov. Ko se je oddelek odraslih trčil z mladeniči, se je prigodil slučaj, smešen sicer, a obenem pomilovalen.

Cela truma odraslih je med divjim tuljenjem začela metati v mladeniče blato. Pokrili so jih popolnoma z blatom. Ubogim mladeničem se je godila slaba : celo usta so imeli napolnjena z blatom. Tedaj so jim prvič pokazali štiri *aigge*, katere so imeli pravico gledati. Vzeli so jih in začeli vihrati v zraku....

Glejte, ljubljene oče, kako se nam godi, in kaj smo primorani gledati.

Skončam, da ne bom zlorabil Vaše potrpežljivosti, proseč, da se spominjate v molitvah našega misijona in ga priporočite našim sotrudnikom.

Sprejmite iskrene pozdrave in blagoslovite vso naselbino Jezusovega Srca, posebno Vam

udanega v S. J.

Duh. J. BALZOLA, misijonar.

JAMAICA.

Potres 14. januarja.

(Pismo duh. F. Barna).

Bushy Park, 20 jan. 1907.

Zopet nas je obiskal Bog s kaznijo. Šele pred tremi leti sem Vam pisal o grozni nesreči, ki je opustošila ta otok ; — takrat je bil vihar, zdaj pa potres.

Gotovo ste že brali v časopisu o grozni nesreči, a vendar mi je ljubo, da Vam nekaj stvari naračnost poročam.

Minuli ponedeljek 14. januarja ob 3. 30 popoldne, medtem ko sem molil v sobi *brevir*, začutim pod seboj in nad seboj čuden ropot, kakor nevidno moč, ki skuša izrovati hišo in jo razdreti. Prestrašen hitim na dvorišče in vidim, da so tudi drugi prestrašeni. „Potres oče, potres „ so mi vpili nasproti.

Hiša in zemlja sta se zibali, in zdelo se je, da se mora vsak čas odpreti zemlja in vse požreti. Živali so tulile in tekale semintje, ne da bi poznale vzrok. Vse je škripalo. Visok dimnik, ki se je že celo stoletje upiral viharju, nevihti in streli, je padel na bližnje poslopje. Slišal se je grozen ropot, vpitje in kričanje ljudi, istočasno pa tuljenje živali.

Zdelo se mi je, kakor bi bilo konec sveta. Nikdar v življenju nisem občutil jednakega strahu. A hvala Bogu in Mariji Devici — v za-

vodu ni bilo nikogar ranjenega ; razun malih poškodb na zidu nismo imeli druge škode.

Dimnik, ki je padel na streho stare tovarne, je prodril streho in strop ter s svojo težo poškodoval železne stopnjice in največji stroj.

V Readingu ni bilo posebne škode.

Minul je že teden, a še vedno čutimo zemsko bobnenje in rahle sunke.

Štiri leta sem šele na Jamaiki in v tem kratkem času sem videl štiri-mesečno sušo, vihar, ki je podiral drevesa in hiše, povodenj, ki je opustošila zemljišča in slednjič grozni potres.

Kingston je glavno mesto Jamaike, lepo moderno mesto. Včeraj sem šel obiskat očete jezuite ki ondi stanujejo. Videl sem mesto popolnoma razdrto. Ljudstvo živi deloma v revnih šotorih,

Indijanec iz Candelare.

deloma pod milim nebom, med katerimi tudi častiti očetje. Apostolski administrator mi je zagotovil, da je nad 2 tisoč oseb umrlo v potresu. Tisoč mrličev so že pokopali. Pravi tudi, da je imel nad 25 tisoč štrlin škode pri hišah, cerkvah in šolah, in da ne ve, kako in kje bo našel denar, da pokrije ogromno škodo.

Tudi mi s poljedelsko šolo v Bushy Parku, katero nam je pred kratkim izročil P. Colins, radi pomanjkanja sredstev ne bomo mogli storiti kar želimo. Potrpeti bo treba in se udati v božjo voljo.

Več tisoč tukajšnjih prebivavcev je še na slabšem, kakor mi — brez strehe, brez kruha. Prosimo tudi zanje božjo Previdnost !

Tudi Vi, ljubljene oče, nikar ne zabite uboge Jamaike, kjer bi bilo treba storiti še toliko dobrega. Še posebno se pa spominjajte svojih sinov in ponižnega v J. Kr.

Duh. Fr. BARNI.

POBOŽNOST DO MARIJE, pomočnice kristjanov.

Prepričani smo, da nam v žalostnih položajih sedanjih časov ne preostajajo drugi pripomočki, kakor nebeški, in med temi mogočna priprošnja preblašene Device, ki je bila vsak čas Pomočnica kristjanov.

PIJ X.

Marija, pomočnica kristjanov, v svetopi-semskih predpodobah stare zaveze.

Romaj so se pregrešili prvi stariši, že je Bog naznanil ženo, ki bo prinesla rešitelja sveta in strla glavo hudobnemu duhu. Lepe predpodobe vseh stoletij nam kažejo njeno moč, njeno slavo, njeno usmiljenje. Eva, Sara, Rebeka, Marija, Mojzesova sestra, Debora, Suzana, Estera in Judita opisujejo njene kreposti in njeno veličastvo.

Drevo življenja, Noetova barka, Jakobova lestvica, goreči grm, skrinja zaveze, Davidov stolp, roža iz Jerihe, Jakobova zvezda, jutranja zarja: vse to so prelepe predpodobe, s katerimi sv. cerkev poveljuje Marijo in opisuje njene kreposti.

Lepe besede: *Kakor vodovod sem pritekla iz raja* (Eklez. 24,41) nam predočujejo Pomočnico kristjanov. Vodovod je struga, ki sprejema vodo in napaja zemljišča. Da pa vodovod v resnici služi, mora začenjati pri izviru vode in segati do vrta cvetic. Marija je vodovod, ki sega do nebes, do prestola Najvišjega, do izvira vseh milosti, katere v obilju pošilja svetu. Zato po pravici piše sv. Bernard, da je ljudem zato toliko časa manjkalo milosti, ker je manjkalo vodovoda, ki bi se povzdigoval do Boga, do pravega vira nebeških milosti. Marija je ta vodovod, čist radi devištva, čudovit radi ponižnosti, poln milosti.

Ta vodovod, pravi kardinal Hugo, prinaša sv. cerkvi vodo milosti, zato se hudobni duh, sovražnik vsega dobrega, bojuje zoper češčenje Marije Device, hoteč zabraniti zdravilno vodo nebeških milosti, kakor nekoč Holofern, ki je ukazal zapreti vodovode in tako prisiliti ljudstvo, da bi zapustilo Butulijo.

Tudi David v svojih psalmih nam naznanja

Pomočnico kristjanov., *Kraljica*, tako pravi sv. prerok, „*stoji na desnici v zlato prevezenem oblačilu, oblečena v pisanino* (Ps. 44.). In zakaj je Marija kraljica? Zakaj stoji na desnici Jezusovi v zlato prevezenem oblačilu, v pisanini? Ona je kraljica radi moči, katero ima kot božja mati; sedi na desnici svojega sina, da hladi njegovo jezo, da posreduje za nas in nam pomaga.

Dobra posredovavka mora imeti moč pri sodniku, veljavo na kraljevem dvoru, spoznanje onega, za kar prosi. V Davidovih besedah najdemo imenovane lastnosti. *Stoji na desnici*, kakor bi hotela paziti, da božja pravica ne premaga usmiljenja; *stoji kot kraljica*, zato ima moč pri božjem kralju in na njegovem dvoru; *stoji v zlato prevezeni obleki*, znamenje njene modrosti, kajti zlato pomenja modrost; *oblečena v pisanino*, namreč polna zasluženja in časti.

V svetem pismu beremo, da je temen oblak spremljal Izraelce iz egiptovske sužnosti in jih po dnevi varoval solčnih žarkov, po noči pa obsvital njihovo pot. Sveti Bernard v tem oblaku opisuje Marijo. „Kakor nas oblaki varujejo pred veliko vročino, tako,“ pravi on, „nas Marija brani pred ognjem božjega maščevanja in pred ognjem strasti. Kakor je svetel oblak razsvetljeval pot izraelskemu ljudstvu, tako Marija razsvetljuje svet z žarki usmiljenja. Kaj bi storili v temi tega sveta, če bi ne imeli te svetle luči, tega svetlega oblaka?“ (Bernard, *Serm. de Nativ. B. M.*)

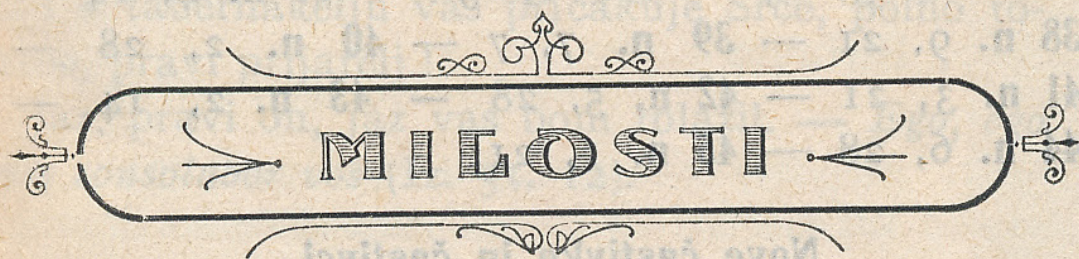
Marija nam pomaga v vseh težavah. Blaženi Jakob iz Varazze pripisuje Mariji besede Eklezijastika: *V Jeruzalemu moja moč*, in pristavi, da nam Marija deli moč v življenju, o smrti in po smrti. Če imamo prijatelja, ki nam deli moč v življenju, je gotovo za nas velika dobrota; če nam ta prijatelj pomaga tudi o smrti, je še večja

dobrota, če pa njegova moč seže tako daleč, da nam pomaga tudi po smrti; tedaj je to največja dobrota. Marija nam deli to trojno pomoč; ona pomaga v življenju: pravičnim, da ohranijo božjo milost, grešnikom, da jim izprosi božje usmiljenje. Pomaga o smrti, ker nas brani pred zalezovanjem hudobnih duhov. Kadar umira Marijin častivec, ona sama prihiti k postelji in ga brani, zato kliče k njej sv. cerkev: „*Tu nos ab hoste protege* — varuj nas pred sovražnikom!” Marija nas pa ne zapusti niti po smrti. Ona sama pride k svojim častivcem in jih pelje v nebesa, zato pristavi sv. cerkev: „*Et mortis hora suscipe* — o smrtni uri sprejmi nas!”

V tretji knjigi kraljev beremo, da je Adonija prosil Betzabejo, Salomonovo mater, naj gre h kralju in zanj posreduje. Betzabeja je šla. Komaj jo kralj zagleda, skoči s prestola, ji hiti nasproti ter jo povabi na svojo desnico, rekoč: „*Prosi mati, ne spodobi se, da bi te sin zavrgel.*” Ako je bil Salomon tako radodaren, bo-li Jezus menj radodaren proti svoji materi?

Učeni Mendoza pravi, da je Marijina moč tolika, da doseže od svojega Sina vse, nele pravičnim, marveč tudi božjim sovražnikom.

Mojzes pripoveduje, da je po smrti njegove sestre Marije manjkalo vode. Mendoza pripomni, da radi Mojzesove sestre Marije ni nikdar v puščavi manjkalo vode, in sklene: „Če v sv. cerkvi nikdar ne bo manjkalo milosti, zato se moramo zahvaliti Mariji.”

Zahvala za uslišano molitev.

Bilo je 16. oktobra 1902. Nevarna pljučnica me je podožila v postelj. Vročina je vidno rastla. Zdravnik je prihitel in mi odprl žilo na roki, misleč, da bo s tem umiril kri. To mi pa ni pomagalo, pač pa oslabele do skrajnosti. Dvakrat so mi odstranili vodo, ki se je nabirala med prsno mreno in rebrami. Ker vse to ni nič pomagalo, izrekli so se zdravniki za operacijo, pri kateri so mi 19. marca 1903. odstranili tri rebra. Niti to še ni zadostovalo; — moral sem se še dvakrat podvreči operaciji.

V triletni bolezni, ki mi je vzela vso moč, poskusil sem petnajst zdravnikov. Celih 18 mesecev sem prebolel v bolnišnicah pod vodstvom

najboljših zdravnikov. Upanje, da bi še kdaj ozdravel, je zginilo. Jediná tolažba in upanje mi je bila molitev. Vidoma so me zapuščale moči, in čakal sem, da se uresniči napoved zdravnikov in se pretrga nit življenja.

Toda medtem ko sem pričakoval smrti, so dobre osebe klicale k Mariji in jo prosile, dokler ni uslišala gorečih prošenj. Moči so se začele vračati, polagoma sem okrevale in popolnoma ozdravel.

Komu naj pripisujem nove moči, novo življenje, zopetno zdravje? Mari naj mislim, da je to sad izkušenih zdravnikov, ki so po nešteti poizkusih obupali nad vsakim sredstvom? Komu naj dajem čast in pojem hvalo, če ne Tebi, o Pomočnica kristjanov, ki se nisi mogla več ustavljati prošnjam nešteti otrok, ki so zdihovali k Tebi? Ti si povrnila moč oslabelemu bitju in ga zopet oživila kot nov dokaz svoje mogočnosti in svojega usmiljenja. Da zadostim obljubi, katero si vdihnili žalujoči sestri pri umirajočem bratu, naj naznam vsem, da si Ti mati usmiljenja, Pomočnica onim, ki z zaupanjem pribežijo k Tebi.

Daszawa-Galicija, 20. febr. 1907.

FRANČIŠEK POVŠE
duhovnik salez. družbe.

Izpreobrnjenje.

Hitrih korakov se mu je bližala smrt. Na prošnjo, naj se spravi z Bogom, je odgovarjal, da je popolnoma miren. Njegovi brezverni tovariši so se veselili njegove trdovratnosti, medtem ko ga je duhovnik opominjal na smrt. Križ, ki so ga postavili k njegovemu zglavju, je vrgel na tla. Svetovali so mu naj, se zateče k Mariji, a odgovoril je, da je ne pozna. In vendar ravno ona, katere ni poznal, ga je hotela izpreobrniti.

Z zaupanjem v Marijino pomoč je duhovnik obljubil, da objavi milost v salezijanskih „Poročilih“, in glejte; v veliko začudenje vseh je bolnik še tisti večer sprejel svetinjo Marije Pomočnice in poslal po duhovnika.

Bodi hvala Mariji, pomočnici kristjanov!

Gualdo Tadino, 10. jan. 1907.

Duh. N. N., kurat.

Češčenje presv. Jezusovega Srca.

Trpljenje.

... Zdi se, da gosti oblaki skušajo zadušiti vsako upanje; — in On sam, tam v temi Getzemana, zapuščen in potrft, pošilja vzdihne trpljenja in največje udanosti. Smrtna žalost mu prodira v dušo v oni puščobi, ki je podoba dušne teme; prehaja ga čuden mraz, nepopisna grenkost v tajnem boju: a On vé, da je vera onemogla, kakor svetilka, kjer primanjkuje olja: in takoj jo prižge s svojo krvijo, ki priteče iz Srca, kjer odseva svetloba resnice in ljubezni.

Niti se ne uda pod divjim bičanjem, ki mu trga meso; ne: On hoče, da kruto mučeništvo prerodi krepost, in tako zgine kraljestvo strasti, in duh vlada nad njimi.

In potem.... Glej sveto čelo, prebodeno z ostrim trnjevim vencom; glej Ga pod bremenom težkega križa, zamaknjene v sveto daritev; po zdiga se čedalje više, tje nad vidni svet, nad nehvaležnost in zaničevanje, desec povsod dobroto, usmiljenje, nadzemska upanje.

In medtem ko se On, božji Mučenik, povzdiga nad hudobijo, se vlega mrak in zakrije solnce, kakor strasti zakrijejo solnce milosti in resnice; le hribi in pečine odbijajo žar, zamolklo rudeč, kakor napolmrak pobarvan s krvijo.

Črni oblaki zavijejo v nočno temo goro in množico, molčečo mrtvaški molk.... zdi se, da povsod kraljuje tišina in smrtna žalost.

Božji Zveličar visi med nebom in zemljo in kliče mir med zemljo in nebom. Prsi mu dihaajo težko, pod zadnjimi utripljeji ljubečega Srca; telo se sloči med pribitimi rokami in nogami, toda svete oči in Njegova glava so še vedno obinjene k nebu.

Nepričakovan blisk, šepet groma, vršenje gibajoče se zelnje, potem visok klic; nato... velika nadnaravna svetloba — svetloba miru in milosti.

Božji dar je dopolnjen — Zveličar je zmagal in prinesel odpuščenje.

Idimo k Njemu na sveto goro, kjer je odprl krepilen studenec, kjer trpin najde pomoč!

Idimo k Njemu, ki je s krutim trpljenjem posvetil solze; idimo k Njemu, ki umira nag, da sleče človeštvo iz obleke pregreh; — On nas bo tolažil in nas pokril s plaščem slave.

Češčenje presv. Jezusovega Srca med salezijanskimi sotrudniki in sotrudnicami v mesecu aprilu.

(Prva številka pomeni skupino, — druga opravilo, — tretja dan, kdaj naj opravijo zadostilno sv. obhajilo. — Vsakdo naj si zapomni, pod katero skupino spada!)

1. 7, 25	— 2. 8, 14	— 3. 4, 17	— 4. 9, 29
5 n. 4, 28	— 6. 3, 28	— 7 n. 6, 7	— 8. 3, 6
9. 1, 16	— 10 n. 6, 14	— 11. 8, 8	— 12. 7, 6
13. 4, 11	— 14. 2, 14	— 15. 3, 25	— 16 n. 9, 7
— 17 n. 5, 14	— 18 n. 1, 21	— 19. 8, 13	—
20. 9, 30	— 21. 5, 9	— 22. 3, 17	— 23. 1, 30
— 24 n. 9, 28	— 25. 6, 18	— 26. 4, 24	—
27. 1, 26	— 28. 5, 25	— 29 n. 9, 14	— 30. 5, 31
31. 3, 6	— 32 n. 2, 7	— 33. 7, 9	— 34 n. 6, 28
— 35 n. 5, 14	— 36. 1, 5	— 37 n. 4, 14	—
38 n. 9, 21	— 39 n. 7, 7	— 40 n. 2, 28	—
41 n. 3, 21	— 42 n. 5, 28	— 43 n. 2, 14	—
44 n. 6, 28	— 45 n. 1, 21.		

Nove častivke in častivci.

46 9, 11 — Pezdirc Marija; Skvarča Marija; Logar Neža; Muhovič Ivanka; Kolenc Ljudmila; Lamut Roza; Dremelj Jozefa; Petrič Ana; Velkovrh Angela; Kurent Tesezija; Hribar Rozalija; Debevc Neža; Janežič Pavla; Mušar Marija; Smon Marija; Guštin Marija; Kostelc Marija; Simonič Ana; Kostelc Teresa; Trebec Peter; Merher Ana; Golob Karol; Golob Antonija; Kozelli Ivan; Golob Ana; Rotter Marija; Čuden Amalija; Šiler Marija; Dimnik Jera; Novinc Kristina.

47 2, 31 — Marovt Terezija; Marovt Jozefa; Stumpfcl Jozefa; Kremenšek Jozefa; Plaker Ana; Zvir Apolonija; Kodel Uršula; Osar Marija; Prarotnik Marija.

NB. Za častivke in častivke presv. Srca, ki so vpisani v salez. zavodu na Rakovniku, se bere prvi petek v mesecu sv. maša pred izpostavljenim sv. R. T.

Sam!

Sam !..... Kadar žalostni in obupani prelivamo solze in čutimo potrebo usmiljenega srca in prijateljske roke, ki bi nam obrisala solze, in kadar se nam vsiljuje misel, da nas nikdo ne vidi, nikdo izmed tistih, ki bi nas z eno besedo, z enim pogledom lahko osrečil — kako pretresljiva je ta beseda...

Lahko vprašate duše, prave angele tolažbe, ki cele dneve prebijejo v solzah in iščejo src, ki bi jim pomagala in utešila boli, — duše, zapuščene, brez usmiljenega pogleda, brez besedi, ljubeznivih in sladkih, ki so kakor jutranja rosa, in ki vlivajo tolik pogum, lahko vprašate te, pravim, kako grenka je beseda *sam*.

Uboge duše, katerih svet ne zasluži, zapuščene kakor stvari, za katere se nikdo ne zmeni; nikar se ne čudite, nikar ne zapustite svoje poti! Če bi bile tega sveta, svet bi vas venčal in spremljal na svoje zabave.... toda niste....

Ali hočete najti tolažbo? Ali ga hočete najti, ki trpi, kakor vi; ki vas lahko razumi in vas tolaži? Stopite v cerkev.... v onih žalostnih urah, ko vsak človek išče prijatelja, — in koga tu najdete? Nikogar, le bled žarek večne luči in Jetnika ljubezni — Jezusa samega. Sam, medtem ko drugi hite na zabave, medtem ko zunaj ljudje zgubljajo čas.... sam, od vseh zapuščen.

In vendar je Bog in je prišel na svet iz ljubezni do ljudi in iz ljubezni do njih je ostal med nami.

In vendar ostane zapuščen in sam. Minejo ure in dnevi; zunaj se vse giblje, vse veseli; v svetišču pa mir in tihota. — Zapuščene duše, ki blodite po svetu, kakor dišava skritih cvetic in iščete prijatelja, ki bi vas razumel in tolažil, tecite k Jezusu; — tam v tabernakelju vas pričakuje Srce, polno tolažbe, pravi prijatelj!

Jaz, pravi on, jaz vas bom tolažil. — *Ego, ego ipse consolabor vos* (Iz. 51. 12).

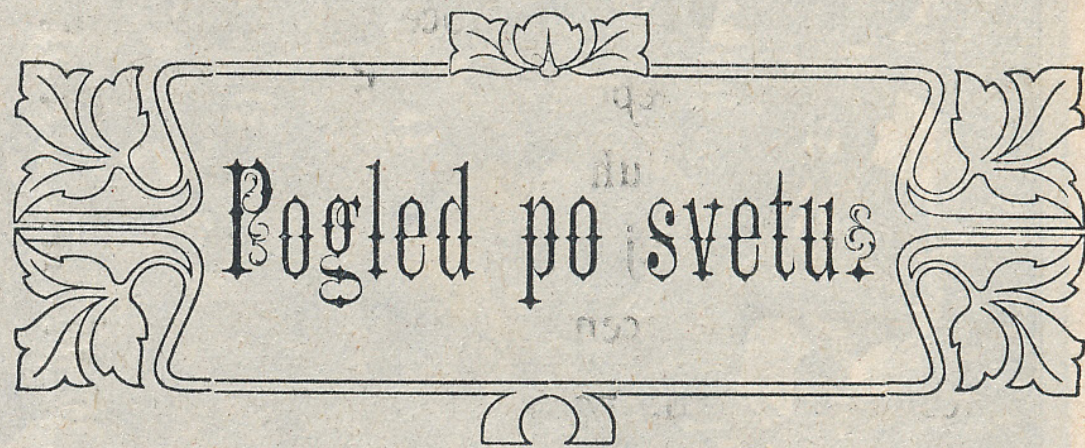
POGOSTO SV. OBHAJILO BOLNIKOV.

Po odloku o pogostem in vsakdanjem sv. obhajilu z dne 20. decembra 1905. in po odpustkih, katere je dne 30. maja istega leta podelil sv. oče Pij X. vsem vernim kristjanom, ki pobožno molijo predpisane molitve za razširjanje pogostega sv. obhajila, ni treba omeniti, s kakim veseljem je svet sprejel

koristne določbe rimske stolice, posebno škofje in predstojniki redovnih družb. Ko je to vzbudilo še večjo gorečnost, vprašali so, *ali se more na kak način preskrbeti bolnikom do'gih bolezni, ki žele več kot enkrat prejeti sv. obhajilo in ne morejo docela držati naravnega posta*. Sv. oče je po zrelostnem pretehtovanju in po posvetovanju sv. zbora dobrohotno dovolil, kar sledi:

Bolniki, ki že cel mesec boleajo, brez upanja, da kmalu ozdravijo, in ki stanujejo v hišah, kjer se hrani sv. Rešnje Telo, morejo po spovednikovem nasvetu prejeti sv. obhajilo enkrat ali dvakrat na teden, drugi pa enkrat ali dvakrat na mesec, akoravno so poprej kaj zaužili per modum potus; treba pa je, da spolnujejo, kar zapoveduje rimski obrednik in sv. zbor obredov.

NB. Per modum potus, zaznamuje, da smejo zaužiti kako tekočino, kakor: mleko, kavo, čokolado, kakao, juho, rumenjak razpuščen v juhi in jednako.

Tretji shod nedeljskih oratorijev (zabavišč) — V Faenzi (Italija) se bo od 25.—28. aprila vršil tretji shod nedeljskih oratorijev. Častni predsedniki so: Nj. emin. kardinal *Dominik Svampa*, nadškof v Bologni, eksc. monsignor *Jakob Cantagalli*, škof v Faenzi in drugi presvetli vladike. Efektivna predsednika bosta preč. gospod *Mihael Rua* in visokorodni gospod grof *Karel Zucchini* iz Faenze. Shod bo pod visokim pokroviteljstvom presvetlih knezov, kardinalov iz Bologne, Ferrare, Milana in Turina.

Med shodom bodo nastopali razni salez. mladeniški športi, dramatična in pevška društva in razne godbe. Upati je, da bo shod vzbudil med mladino mnogo navdušenja za nova društva, med sotrudniki pa mnogo navdušenja za nova zabavišča.

Blagoslovljenje nove zastave v nedeljskem oratoriju v Rimu. — Društvo Jezusovega Srca, ki ima šele dve leti obstanka, je že večkrat pokazalo sijajne napredke; manjkalo pa je doslej zastave. Dobra volja mladeničev in marljivost njihovega načelnika sta spolnili tudi to željo.

V nedeljo 9. decembra m. l. ni manjkalo nobenega

člana. Po sv. maši, katero je daroval monsignor Albin Symon, in med katero so se približali mladeniči mizi Gospodovi, so se v spremstvu svojega predstojnika podali k sv. očetu. Ljubeznivo jih je sprejel sv. oče ter jim govoril navdušeno, kakor oče sinovom. To je bila najlepša priprava za popoldansko slavnost.

Popoldne so se zopet zbrali v svetišču Jezusovega Srca, kjer so jih čakala že druga katoliška društva iz Rima s svojimi zastavami. Obširna cerkev je komaj zadostovala za mnogoštevilno ljudstvo, ki je hotelo biti navzoče.

liška dela, medtem ko se veselim, da so tako odločno navezani rimskemu papežu, želim, da njihov zgled zbudi vso mladino tega slavnega mesta, da se združi z nepremagljivo četo, ki naj bojuje nekrvne boje sv. vere in s čisto vero ohrani v vseh svetost značaja, podelimo iz vsega srca apostolski blagoslov.

V Vatikanu, dne 9. dec. 1906.

PAPEŽ PIJ X.

BOLIVIJA in PERU (Amerika) — V Sucre v Boliviji je bilo po dobrohotnosti vrlega salez. sotrudnika,

Chilski predsednik obiŝče misijon sv. Rafaela (*Glej str. 41*).

Pevci salezijanskega zavoda so spremljali slavnost. Zastavo je blagoslovil Nj. emin. kardinal Franc Cassetta, oče ubogih, pospeševavec vsega dobrega. Kumovala je pokroviteljica društva, kneginja Lucija Motta. Močno ginjenje je zavladelo po cerkvi, ko so Nj. eminencija, duhovniki in kneginja poljubili novo blagoslovljeno zastavo Jezusovega Srca.

Nato je navdušeno govoril monsignor Karel Sallotti in jih spominjal na mistične zmage, katere so v vseh stoletjih pridobili boritelji katol. vere pod blagoslovljenimi zastavami.

Najlepši spomin nepozabnega praznika je pa brezdvomno naslednje papeževo lastnoročno pismo:

„Dragim mladeničem iz župnije presv. Jezusovega Srca na Castro Pretoriju, zbranim v druŝtvu, ki ima namen posvetiti duŝe in pomnoŝiti kato-

gener. Pastorja Saenza, ustanovljeno novo nedeljsko zabaviŝe. — Drugo zabaviŝe so otvorili v Callao pri Limi v Peru — V Limi zidajo ŝolo za zunanje učenca. Hitro tudi napreduje zidanje nove cerkve na čast Mariji Pomočnici, katere vogelni kamen so postavili dne 24. maja m. l. ob zaključju četrtega shoda salezijanskih sotrudnikov.

Kronanje kipa Marije Pomočnice. — V Mejiki (Amerika) je dne 16. decemb. m. l. apostolski delegat v navzočnosti ŝtirih nadŝkofov in mnogoŝtevilne duhovŝčine in ljudstva venčal kip Marije Pomočnice. Obred je bil jako ginljiv in bo ostal dolgo v spominu.

Novi odpustki. — Sv. oče Pij X. je podelil svetišču Marije Pomočnice v Turinu vse odpustke in privilegije, kateri so podeljeni cerkvi sv. Petra v Rimu.

ŽIVLJENJE SAVIA DOMINIKA,

salezijanskega gojenca v Turinu.

XV. Dominikova pokora.

Dominikovo slabo zdravje in sploh njegov oslabo in šibko telo ni bilo sposobno, da bi si nakladal ostro pokoro. Vedel pa je, da mladenič brez pokore težko ohrani svojo nedolžnost. To ga je tolažilo in mu sladilo trpljenje. Dominiku se je zdela pot trpljenja tako prijetna, kakor bi bila posuta s cvetkami. Za pokoro je prenašal vse krivice in nadloge. Svoje čute je vedno krotil in se povsod, v šoli, doma in pri učenju spodobno obnašal. Tako se je vedno pokoril, da bi lažje ostal na poti kreposti.

Dominik si je nakladal pa še druge telesne pokore, kar so mu pa prepovedovali učitelji in njegov spovednik. Bil je še premlad in preslaboten, da bi se vzdržaval in vztrajal v takih pokorah. V svoji veliki gorečnosti je odločil, da se bo vsako soboto na čast Materi božji postil ob kruhu in vodi. Toda spovednik mu je to prepovedal. Še mnogo drugih pokor si je hotel nalagati, a moral je prositi spovednika dovoljenja, česar mu pa spovednik ni maral dovoliti. Nekoč je žalosten zdihoval in tarnal: „Joj omeni! Zveličar pravi, da ne pojdem v nebеса, ako ne bom delal pokore in jaz je ne smem. Kje bodo moja nebеса?” — „Pokora, katero Bog zahteva od tebe, je pokorščina,” mu odgovori spo vednik; „ubogaj, to zadostuje.” Dominik se je vdal in potolažil.

XVI. Dominikovo zatajevanje.

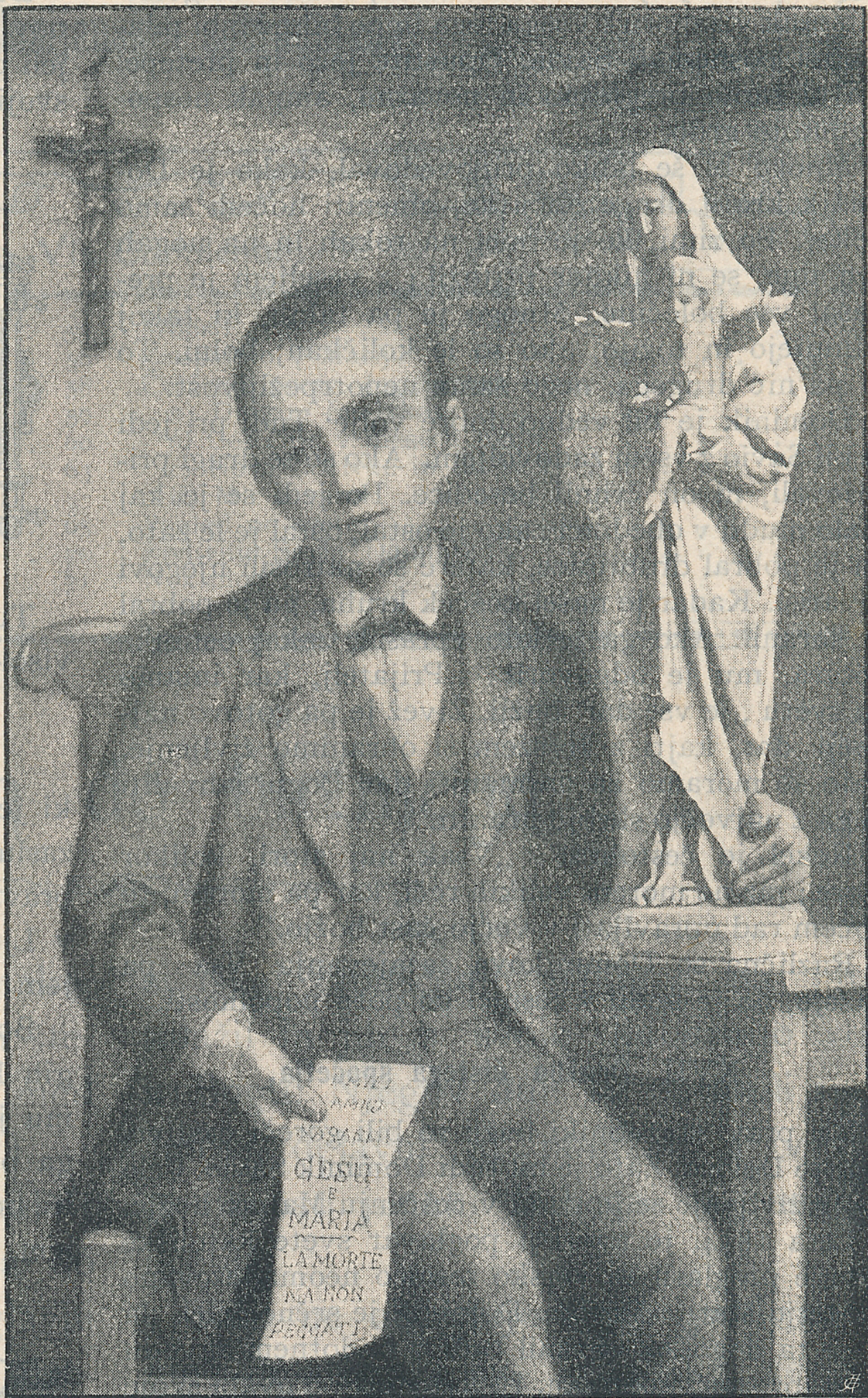
Kdor je Dominika videl, kako se je lepo in spodobno obnašal, rekel je, da mu je ta lastnost prirojena, da se mu ni treba nič truditi. A bilo je bdrugače. Njegovi učitelji, ki so ga vzgojevali, dobro vedo, koliko truda in napa je stalo Dominika, da si je pridobil svoj lep značaj.

Mnogo truda je baje imel s svojimi očmi, predno jih je popolnoma ukrotil. On sam se je nekoč izrazil proti svojemu prijatelju: „V začetku, ko sem bil sklenil, da hočem biti gospodar svojim očem, imel sem veliko težav.” Bil je tako lepega in milega pogleda, da je vsak rekel, kdor ga je poznal, da njegove oči niso nikdar prestopile meje spodobnosti. Čestokrat je sam Dominik rekel: „Očesi sta okni. Skozi oknopride, kar hočemo; lahko pripeljem angela in tudi — hudiča, in tako je ali angel, ali pa satan gospodar našega srca.”

Nekega dne prinese neki deček v hišo časnik z različnimi nespodobnimi in protiverskimi podobami. Nakrat se vsuje kup dečkov krog malega

paglavca, in ogledujejo slike. Tudi Dominik pristopi, misleč, da so slike lepe.

Ko zapazi nespodobne slike, zavpije na ves glas

Dominik Savio.

in jih raztrga. Tovariši obstoje in drug drugega pogledujejo. Nato Savio reče: O, mi reveži! Bog nam je dal oči, da gledamo lepoto njegovega stvarstva, vi pa gledate grde, pohujšljive reči, katere je iznašla človeška hudobija v pogubo duš. Ste mar pozabili, kar se vam je mnogokrat reklo, da si dušo omadežujemo že z enim nespodobnim pogledom, vi pa gledate take reči!”

Kadar je kdo drug govoril, je Dominik molčal. Praznih in neumnih besed ni nikdar govoril; vedno

je pomislil, predno je izustil besedo. Tudi takrat, kadar ga je kdo razžalil, je znal gospodariti svojemu jeziku.

Nekoč je opomnil svojega tovariša, ker je izrekel nespodobno besedo. Tovariš se je razsrdil; pričel ga je psovati in tepsti. Dasiravno je bil Savio starejši in močnejši od njega, vendar se ni maščeval. Potrpežljivo je rekel: „Odpustim ti, akoravno si mi hudo storil. Opomnim te samo, da z drugimi tako ne postopaj!“ — Predragi mladeniči! koliko se zgodi pobojev po deželi, katerih bi ne bilo, ako bi krotili svojo jezo. Koliko solza, koliko dolgoletnih muk v zaporu! Vsega tega bi ne bilo, ko bi mladeniči posnemali Savia. Opustite jezo in pretepe! To ni samo pregrešno in nevarno, ampak nespodobno in grdo.

Mnogo bi še lahko pripovedoval, kako je Dominik krotil druge občutke, omeniti hočem samo nekaj. Po zimi, ko je imel na rokah in na nogah oze line, se ni nikdar pritožil; z veseljem je prenašal vse bolečine. Mnogo je pa takih, ki takoj zdinujejo in tožijo, ako so le količkanj bolni. To ni pa nič drugega, nego sama nepotrpežljivost.

Dominik je bil vedno dobre volje. Tudi pri jedi je bil Savio z vsem zadovoljem. Ako so se drugi pritoževali, ni on črnil besedice. Po jedi se je kaj malo mudil v obednici; ako je ostal, ostal je le zato, da je pobral drobtinice, katere so natrosili njegovi tovariši. Kadar je našel košček kruha, ga je pobral in shranil. Ako ga je kdo vprašal, zakaj ostanke pobira, mu je odgovoril: „Priatelj, kar imamo na svetu, je vse dar božji. Živež je pa gotovo največji dar, kajti z živežem si ohranimo življenje. Zato se moramo za najmanjši dar Bogu zahvaliti in ga z največjo skrbjo hraniti.“

Rekel je čestokrat: „Vsak naj stori, kolikor more; jaz ne morem velikih reči, kar pa morem, to hočem rad opravljati v večjo čast božjo.“

Različna so Dominikova zatajevanja. Vsa pa kažejo, da je hodil v resnici po potu popolnosti.

XVII. Družba čistega spočetja.

Vsi pravi služabniki božji so bili goreči častivci Marije Device. Zato je bil tudi Dominik Savio. Celo svoje življenje se je vadil v češčenju Matere božje.

Leta 1854. je najvišji poglavar svete katoliške cerkve proglasil za versko resnico neomadeževano spočetje Marije Device. Dominik je srčno želel, da bi se ta dogodek ohranil tudi v ondotnem zavodu v neizbrisnem spominu. In kaj stori? Povabi svoje tovariše in jim reče, da naj napravijo družbo čistega spočetja. Namen te družbe naj bi bil, pridobiti si posebno Marijino varstvo v življenju, zlasti ob smrtni uri.

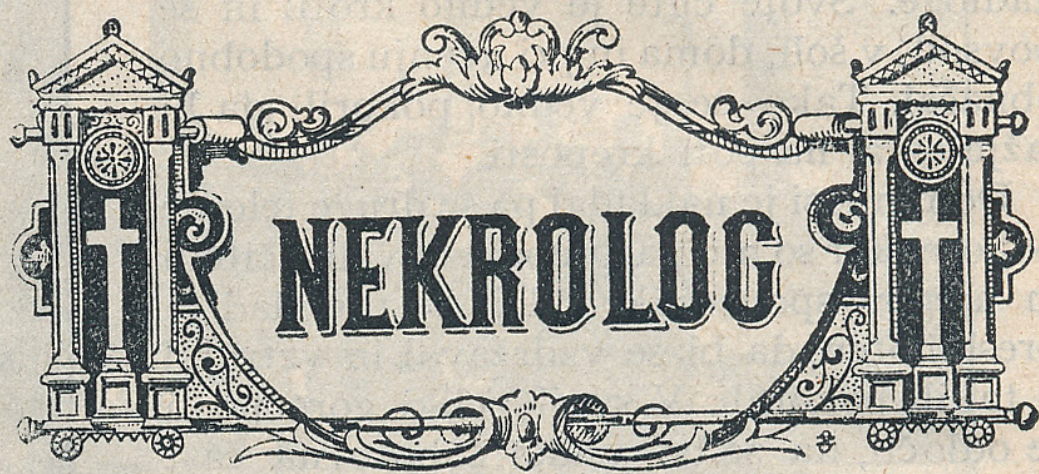
Kako lepa je ta misel. Dominik je dobro vedel, da mnogi mladeniči prično lepo živeti, toda niso vsi dovolj stanovitni. Zato je treba posebne po-

moči, da mlad človek ostane stanoviten. Ko pridejo leta poskušnje, bude se od ene strani hude misli in strasti, od druge pa pohujšujejo slabi zgledi.

Dominik je napravil pravila za družbo Marije Brezmadežne. Osmega junija leta 1856. so sklenili mladeniči te družbe, da hočejo posnemati v življenju Alojzija Comola, posebno bogoljubnega mladeniča, ki je umrl leta 1839. v duhovnem sementišču v Chieri. Pravila jim je potrdil njihov vodja z opombo, da nikogar ne vežejo pod grehom; vendar so jih vsi vestno spolnovali.

Družba je mnogo koristila v zavodu. Zgled članov je vlekel za seboj druge gojence, da so tudi oni jeli postajati bolj marljivi in skrbni v spolnovanju svojih dolžnosti.

(Dalje).

Tudi naš list položi ponižno cvetko na grob visokočastitega gospoda, kanonika

dr. Matije Lebna,

ki je dne 23. marca zaspal v Gospodu. Bil je zaslužen zlasti radi ljubezni do dobrodelnih naprav, med katerimi mu je bil drag tudi sal. zavod v Ljubliani. Ponižen in dobrotljiv se je z veseljem trudil za blagor bližnjega.

Bogat venec zasluženja, katerega si je v dolgih letih visokega poklica spletel z dobrimi deli, mu je že gotovo odprl nebeška vrata; vendar ga priporočimo v molitev dragim sotrudnikom, ki bodo skupno z našimi dečki gotovo z veseljem molili za dušo tega dobrotnika.

Spominjajmo se tudi umrle sotrudnice, gosp. **Marije Brenčine** (Travnik pri Loškem potoku), ki je z veseljem sodelovala za novo svetišče Marije Pomočnice in je bila vedno naklonjena salezijanskemu zavodu. Marija Devica naj poplača njen trud in naj jo vzame k sebi v nebesa! N. p. v m.

Z dovoljenjem Nj. Emin. kardinala nadškofa turinskega
Tiska „Salezijanska tiskarna B. S.“ Via Cottolengo 32, Turin (Italija)

Odgovorni urednik za Italijo: Jožef Gambino.

Upravništvo: „Collegium Salesianum“ — Rakovnik pri Ljubljani.

Odgovorni urednik za Avstrijo in Ogrsko; Josip Valjavec.